

Základná škola, Benkova 34, 949 11 Nitra

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

ISCED 2

PANTA REI

Rada školy pri ZŠ Benkova 34, Nitra, prerokovala na svojom zasadnutí dňa 4. 10. 2011 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2011/2012.

Za Radu školy:

Meno a priezvisko:

podpis:

1. Tatiana Kelemenová, Mgr.	.....
2. Veronika Čitáryová, Mgr.	.....
3. Zdeňka Bégerová	.....
4. Milan Lacena	.....
5. Miloš Zaujec, Ing.	.....
6. Peter Kováč, Mgr.	.....
7. Marián Kuna, Mgr.	.....
8. Marta Rácová, RNDr.	.....
9. Miloš Paliatka	.....
10. Iveta Horková	.....
11. Stanislav Vereš, Mgr.	.....

V Nitre dňa 4. 10. 2011

Obsah

Školský vzdelávací program pre 2. stupeň Základnej školy	4
I. Všeobecná charakteristika školy	7
A. Veľkosť školy	7
B. Charakteristika žiakov	7
C. Charakteristika pedagogického zboru.....	8
D. Organizácia prijímacieho konania	9
E. Dlhodobé projekty	10
F. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	10
G. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy	11
H. Škola ako životný priestor	12
I. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	12
J. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	13
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	13
A. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)	13
B. Zameranie školy a stupeň vzdelania	14
C. Profil absolventa – vzdelanostný model absolventa primárneho vzdelávania	14
D. Stratégia školy, vymedzenie jej poslania a cieľov , pedagogické stratégie	17
E. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami.....	22
F. Začlenenie prierezových tém	32
III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	36
A. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov	36
B. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	49
C. Hodnotenie školy (autoevalvácia)	50
Školský učebný plán	52
A. ISCED 2.....	52

Základná škola Benkova 34, 949 01 Nitra

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE 2. STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania ISCED 2

Dĺžka štúdia:

štyri roky

Vyučovacia jazyk:

slovenský

Študijná forma:

denná

Druh školy:

štátna

Predkladateľ:

Základná škola

Názov školy

Základná škola , Benkova 34, Nitra

Adresa:

Benkova 34, 949 11 Nitra

IČO:

37965859

Riaditeľ školy:

Mgr. Aneta Galová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:

Mgr. Ludmila Zemanová

Ďalšie kontakty :

Telefón: 037 / 77310 15, 11

Fax: 037/ 77 310 14

e-mail: benkova34@gmail.com

webová stránka: <http://www.zsbenkova.sk>

Zriaďovateľ:

Mesto Nitra

Názov

Mesto Nitra

Adresa:

Štefánikova trieda 60, 956 51 Nitra

Kontakty:

037 6502 111

<http://www.msunitra.sk>

Dátum a miesto vydania: **27. 08. 2008, Základná škola , Benkova 34, Nitra**

Platnosť dokumentu od: **1. 09. 2008 do 31. 08. 2012**
(na obdobie komplexnej dĺžky štúdia)

---

podpis riaditeľky školy

Názov školy	Základná škola , Benkova 34, Nitra
Adresa školy	Benkova 34, 949 11 Nitra
Názov školského vzdelávacieho programu	Panta rei
Názov ŠVP	ŠVP 1 .stupňa ZŠ v SR
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27. august 2008
Miesto vydania	Základná škola , Benkova 34, Nitra
Platnosť ŠkVP	Od 1.9.2008

Zriaďovateľ: Mesto Nitra
Štefánikova 60
949 01 Nitra
Tel.: 037 6502111

Nitra, 27.08. 2008

Mgr. Aneta Galová
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy
Platnosť ŠkVP	01.09.2008	
Revidovanie	august 2009	Doplnenie učebných plánov pre 6. ročník
Platnosť	01.09.2009	
Revidovanie	august 2010	Doplnenie učebných plánov pre 7. ročník
Platnosť	01.09.2010	
Revidovanie	august 2011	Doplnenie učebných plánov pre 8. ročník
Platnosť	01.09.2011	

V súlade so schváleným materiálom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu zo dňa 20.mája 2011 pod číslom 2011-7881 /18674:1-921 s platnosťou od 1. septembra 2011 sme revidovali školský vzdelávací program v uvedenej podobe

I. Všeobecná charakteristika školy

A. Veľkosť školy

Základná škola Benkova 34 v Nitre sa nachádza v lokalite sídliska Klokočina v areáli s výmerou 3,2 ha. Škola vznikla 1. augusta 2004 spojením troch škôl : ZŠ Benkova 17, ZŠ Alexyho 30 a ZŠ Bolečkova.

Žiaci školy sú vzdelávaní v dvoch budovách. Prvá budova (pôvodne 13 – triedna) slúži na vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním a vzdelávajú sa v nej aj žiaci prvého a druhého ročníka bežných tried. V druhej budove (18 – triedna) sa vzdelávajú žiaci bežných tried 3. – 9. ročníka. Škola je plne vybavená počítačmi v špeciálnych učebniach i v kabinetoch. Žiaci využívajú 4 počítačové učebne, 2 multifunkčné učebne a ďalšie odborné učebne. Súčasťou školy sú 3 telocvične, 2 futbalové, volejbalové, basketbalové ihriská a multifunkčné ihrisko.

	0. roč.	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Počet žiakov 2011/2012		112	80	89/3z	84/5z	98/9z	88/14z	76/9z	84/8z	78/11z
Počet tried 2011/2012		6	5	5	5	6	6	4	5	5
		I.A 22	II.A 19	III.A 22	IV.A 20	V.A 17	VI.A 19	VII.A 21	VIII.A 17	IX.A 20
		I.B 22	II.B 17	III.B 23	IV.B 19	V.B 19	VI.B 21	VII.B 21	VIII.B 17	IX.B 18
		I.C 22	II.C 20	III.C 20	IV.C 21	V.C 16	VI.C 10	VII.C 21	VIII.C 20	IX.C 18
		I.D 22	II.T 12	III.T 12	IV.T 12	V.D 16	VI.D 19	VII.T 13	VIII.D 17	IX.T 11
		I.T 12	II.U 12	III.U 12	IV.U 12	V.T 15	VI.T 9		VIII.T 13	IX.U 11
		I.U 12				V.U 15	VI.U 10			

Z – počet začlenených žiakov

T,U – označenie špeciálnych tried pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

B. Charakteristika žiakov

Väčšina žiakov sú deti zo sídliska Klokočina.. Vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy školu navštevujú aj žiaci z okolitých obcí, rodičia školu vyhľadávajú vďaka výborným vzdelávacím výsledkom. Sme kozmopolitnou školou, vzdelávame aj žiakov iných krajín a 8 – 10 našich žiakov sa vzdeláva mimo územia Slovenskej republiky.

Vzdelávanie žiakov bežných tried je zamerané hlavne na posilnenie výuky prírodovedných predmetov a informatiky, vzdelávanie v cudzom jazyku prebieha už od prvého ročníka.

Samozrejmosťou je vyučovanie informatiky od prvého ročníka. Žiakov v bežných triedach je 588, sú zadelení v 13 – tich triedach prvého a 18 – tich triedach druhého stupňa.

V triedach sa vzdeláva aj 14 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Snažíme sa im vytvárať dobré podmienky na zvládnutie štúdia. Žiaci vyžadujúci špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby (ŠVVP) , sú integrovaní a vzdelávaní

- v klasických triedach, každý začlenený žiak má vypracovaný svoj vlastný individuálny vzdelávací program s prihliadnutím na jeho diagnostikovanú poruchu. Počet individuálne začlenených žiakov je 49
- v špeciálnej triede pre deti s vývinovými poruchami učenia, žiaci sa vzdelávajú podľa školského vzdelávacieho programu v súlade s rámcovým učebným plánom CD-2008 – 18 550/39582 – 1:914

Tretiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektom. Vzdelávajú sa v špeciálnych triedach. V súčasnosti je zriadených 8 tried na 1. stupni a 8 tried na 2. stupni ZŠ pre 198 žiakov.

Vzdelávanie nadaných detí prebieha v neformálnej, partnerskej, až priateľskej atmosfére. Počas vyučovania v našej škole ponúkame nadaným deťom možnosť pokračovať takým tempom učenia, aké zodpovedá ich nadaniu a výkonovým dispozíciám. Nadväzujeme na ich aktuálnu vývinovú úroveň a schopnosti dieťaťa, ktoré má už pri vstupe do školy. To znamená, že deti píšú nie písaným, ale paličkovým písmom, čítajú podľa úrovne svojich schopností a delia sa na výkonové skupiny aj podľa úrovne zvládnutia riešenia matematických úloh. Robíme to tak, aby rýchle deti nemuseli čakať a pomalšie deti – aby nezažívali stres. Vyučovanie sa prispôsobuje nadpriemernej úrovni detí a vzhľadom k tomu sa celkový obsah učiva viac rozširuje, obohacuje a prehĺbuje. Rovnako je zastúpená tak vzdelávacia – pedagogická, ako i výchovná – psychologická zložka. Každý deň začína vyučovanie rannými komunitami na vytvorenie dobrej emocionálnej atmosféry a na pozitívne naladenie detí na vyučovanie.

C.Charakteristika pedagogického zboru

Vzhľadom na počet žiakov a pestrosť zamerania školy pracuje na škole pomerne veľký počet pedagógov(v priemere 62 - 64) .Všetci sú zaradení ako kvalifikovaní zamestnanci, splňajúci pedagogickú spôsobilosť i kvalifikačný predpoklad. Priemerný vek pedagogických zamestnancov školy je 45,3 rokov.

Je zachovaná odbornosť vyučovania predmetov, neodborné vyučovanie predstavuje len rozpätie 2 – 5 % a týka sa prevažne len vyučovania výchovných predmetov.

Škola má vypracovaný vlastný plán kontinuálneho vzdelávania pedagogických pracovníkov. Zamestnanci školy sa pravidelne zúčastňujú seminárov, kurzov a školení , ktoré ponúka MC Bratislava, UKF Nitra, PPP Nitra, KŠÚ Nitra a iné inštitúcie.

Na škole pracuje:

- **1 výchovná poradkyňa**, ktorá systematicky monitoruje:
  - dochádzku žiakov do školy – pravidelnou kontrolou učiteľa a spoluprácou s rodičmi sa eliminuje počet vymeškaných neospravedlnených hodín
  - správanie žiakov, zmeny v správaní – vzniknuté priestupky, problémy sú priebežne riešené individuálne triednym učiteľom s rodičmi, vedením školy, prípadne odborom práce, sociálnych vecí a rodiny
  - v spolupráci so špeciálnym pedagógom – je vedená evidencia žiakov s poruchami učenia, integrovaných žiakov
  - spoluprácou s triednymi učiteľmi –je vedená evidencia problémových žiakov a žiakov zo znevýhodneného sociálneho prostredia
  - monitorovanie žiakov s nadaním , talentovaných a aktívne sa zapájajúcich do súťaží
- **3 špeciálne pedagogičky**, ktoré:
  - príprava a hodnotenie IVP: - v mesiacoch september a október špeciálni pedagógovia v spolupráci s triednymi učiteľmi a učiteľmi profilových predmetov zostavujú

Individuálne výchovno-vzdelávacie programy pre všetkých integrovaných žiakov, na konci školského roka zabezpečujú hodnotenie všetkých IVP

- spolupráca s CPPPaP Nitra: - počas celého školského roka pracuje na škole p psychologička , ktorá vyšetruje žiakov so ŠVVP + profesijnú orientáciu deviatakov
  - špeciálno-pedagogické vyšetrenia zabezpečujú pracovníčky CPPPaP
  - spolupráca s MZ 3. – 4. roč.: - špeciálny pedagóg sa podieľa na administrácii a vyhodnotení porovnávacích čítacích testov (Čítanie s porozumením) pre 4. ročník; tiež pri riadenom rozhovore o prevencii šikanovania v 3. aj vo 4. ročníku
  - zápis do 1. roč.: špeciálni pedagógovia sa zúčastňujú zápisu žiakov do 1. ročníka a spracúvajú materiály zo zápisu a vyhodnocujú orientačné testy školskej zrelosti
  - monitor: špeciálny pedagóg pripravuje podklady pri príprave vhodných podmienok na uskutočnenie monitoru u integrovaných žiakov 9. ročníka
  - špeciálny pedagóg sa zúčastňuje so žiakmi prijímacích pohovorov na stredné školy
- **1 kariérna poradkyňa**
- robí prieskumy, prieskumové štúdie a vyhodnotenia,
  - informuje a pomáha žiakom a rodičom pri voľbe štúdia, povolania,
  - triednym učiteľom poskytuje sprostredkovanie pomoci pri práci so žiakmi,
  - spolupracuje s odborníkmi pri poskytovaní poradenstva,
  - zabezpečuje a podieľa sa na realizácii preventívnych aktivít,
  - poskytuje odbornú, metodickú, konzultačnú a informačnú pomoc,
  - aktívne sa zúčastňuje na poradách, metodických stretnutiach, seminároch a školeniach
- **koordinátori :**
- protidrogovej prevencie
  - výchovy k ľudským právam
  - prevencie pred šikanovaním
  - Projektu Školy podporujúcej zdravie
  - Prevencie civilizačných ochorení u detí a mládeže
  - Young Developers
  - E-Learning
  - Školského vzdelávacieho programu
  - Informatizácie

Súčasťou školy je aj školský klub detí , ktorý navštevuje v školskom roku 2011 / 2012 337 detí 1. – 4. ročníka. Žiaci sú zadelení v osemnástich oddeleniach pod vedením kvalifikovaných výchovných pracovníčok. Činnosť klubu sa riadi Výchovným programom ŠKD.

D.Organizácia prijímacieho konania

Do prvého ročníka sú prijímaní žiaci , ktorí do 31. augusta dosiahli vek 6 rokov. Zápis do prvého ročníka prebieha v súlade so Všeobecným záväzným nariadením mesta Nitry č. 15/2002 (v znení dodatkov č. 1, č. 2, č. 3 a č. 4) o určení školských obvodov základných škôl v meste Nitra vždy v prvom úplnom týždni nasledujúcom po 15. januári (vrátane).

Do špeciálnych tried pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa škola riadi Vyhláškou MŠ SR č. 307 / 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním

Žiak so všeobecným intelektovým nadaním sa prijíma do školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním alebo do triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo zástupcu zariadenia a s jeho informovaným súhlasom po diagnostike vykonanej centrom pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie.

E. Dlhodobé projekty

- **Škola budúcnosti E-learningový portál** - Cieľom projektu je skvalitnenie systému výučby na základných a stredných školách s podporou informačných a komunikačných technológií. V prostredí Class Servera má každá škola vytvorenú webovú lokalitu - virtuálnu školu.
- **Tvorivá informatika s Baltíkom** – medzinárodný projekt – podpora výučby informatiky na ZŠ (s využitím programovacieho jazyka Baltík)
- **Young Developers – Partners in Learning** – medzinárodný projekt (organizovaný firmou SGP a Microsoft), cieľom je vytvoriť model modernej výučby programovania, pripraviť systém, ktorý umožní rozvíjať programátorské znalosti a schopnosti nadaných žiakov a študentov (s využitím programovacieho jazyka SGP Baltie 4 C#). Tento školský rok sme boli školou, ktorá overovala metodiku výučby jazyka SGP Baltie 4 C#, preto sme mali tento šk. rok licenciu na používanie tohto programu zadarmo.
- **INFOVEK** – projekt informatizácie regionálneho školstva
- **Pestrá Európa** spracovanie materiálov o jednotlivých štátoch spojenej Európy **galéria Európy**
- **Zdravá škola** – škola podporujúca zdravie

F. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

➤ Spolupráca s Radou školy :

Rada školy pri ZŠ Benkova 34 , Nitra bola ustanovená v zmysle § 24 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po voľbách dňa 25.10. 2004. Týmto dňom začalo aj funkčné obdobie členov Rady školy na obdobie štyroch rokov zasadá pravidelne podľa harmonogramu, oboznamuje sa

- s materiálmi :
- počty zapísaných prvákov
- návrh na úpravu učebných osnov, povinne voliteľných a nepovinných predmetov
- návrh rozpočtu
- organizačné zabezpečenie školského roka
- stav budov, technické zabezpečenie chodu školy
- so Školským vzdelávacím programom
- problémy školy

➤ Spolupráca s rodičovskou radou:

- riešenia problémov -záškoláctvo
- zber druhotných surovín
- organizovanie športového popoludnia
- organizovanie kultúrnych podujatí

➤ Spolupráca s CPPP a P:

- pri individuálnej integrácii žiakov
- pri testovaní žiakov so všeobecným nadaním
- pri riešení problémov záškoláctva
- pri riešení problémov správania žiakov

- pri protidrogovej prevencii
- **Spolupráca s UKF Nitra:**
  - prax študentov UKF na škole
  - účasť na školeniach
  - účasť na projekte regionálnej výchovy
- **Spolupráca s Mestskou políciou:**
  - riešenie problematiky nevhodného správania žiakov
  - riešenie problémov pri ničení majetku školy
  - poskytovanie sociálneho poradenstva pre rodičov, žiakov i učiteľov školy
  - preventívne akcie a podujatia rôzneho zamerania

G. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Základná škola, Benkova 34, má dve budovy: 13 –triednu a 18 –triednu, ktoré slúžia na výchovno-vzdelávací proces . Školu navštevuje 789 žiakov. Obe budovy sú dvojpodlažné. Budova má rovnú strechu. Objekt je postavený z panelov, strešná konštrukcia je železobetónová.

Na oboch podlažiach sa nachádzajú triedy, kabinety a špeciálne učebne. Na prízemí sú v oboch budovách kancelárske priestory. Súčasťou školy sú dve jedálne a tri telocvične.

V objektoch sú vybudované zdravotnícké inštalácie – rozvody vody (nezávisle od seba) a kanalizácie, vnútorné slaboprúdové rozvody a rozvody umelého osvetlenia. Oba objekty sú vybavené bleskozvodným zariadením. Objekty sú vykurované teplovodnými radiátormi z centrálného vykurovania NTS. V oboch budovách je rozvod plynu, ktorý slúži na výrobu teplej vody a na chod plynospotrebičov v oboch jedálňach, resp. kuchyniach. Z plynových kotlov je odvod dymu do komínov.

18 – triedna budova má dve schodištia , štyri krídla, uprostred budovy sa nachádza átrium, ktoré je vysadené zeleňou a vhodne upravené aj na výuku prírodovedy pre ročníky primárneho vzdelávania. Súčasťou budovy sú dve telocvične so šatňami a sprchami.

13 – triedna budova má jedno schodiisko a štyri krídla, v ktorých sa nachádzajú triedy a kabinety. Súčasťou budovy je jedna telocvična so šatňami a sprchami.

Na oboch budovách sa nachádzajú priestory kuchyne a jedálne.

Škola sa nachádza v oplotenom priestore, chránenom kamerovým systémom. V celom areáli sa nachádzajú vysadené stromy a kríky.

Podľa pôvodného zámeru mali obe budovy spolu 31 kmeňových tried, no rokmi sa kapacita tried zvyšovala vhodnými úpravami, pretože si to vyžadoval narastajúci počet tried. V súčasnosti sa žiaci vzdelávajú v 47 – mich triedach. Okrem tried sa v budovách nachádzajú odborné učebne:

- 4 počítačové učebne so 42 počítačmi a keramickými tabuľami
- 1 multimediálna učebňa na výuku prírodovedných predmetov, vybavená interaktívnou tabuľou , vizualizérom a 14 počítačmi
- 1 multimediálna učebňa na výuku spoločenskovedných predmetov , vybavená 12 notebookmi a interaktívnou tabuľou
- 1 jazykové laboratórium na vyučovanie nemeckého jazyka
- 2 odborné učebne pre špeciálne pedagogičky na individuálnu starostlivosť o začlenených žiakov
- 1 učebňa etickej výchovy
- 5 deliacich tried pre vyučovanie cudzích jazykov
- 1 knižnica s čítárňou pre ročníky 1. -4.
- 1 knižnica pre ostatných žiakov so študovňou

- odborné kabinety jednotlivých predmetov
- 1 školská kuchynka pre činnosť krúžkov
- 1 školská dielňa

Všetky odborné učebne a kabinety sú napojené na internet a v každom kabinete je učiteľom k dispozícii počítač.

Škola vlastní 12 kopírokov, 3 profesionálne kopírovacie zariadenia zakúpila rodičovská rada pre potreby pedagógov vzhľadom na nedostupnosť učebníc. Učitelia pri práci využívajú 7 dataprojektorov.

Po rekonštrukcii školy sme zakúpili nové šatníky, pre všetky triedy v 18 – triednej budove a nové skrinky a katedry do všetkých tried, skrinky a police do kabinetov.

Oddelenia školského klubu využívajú na svoju činnosť priestory tried, herne a areál školy. Majú vyčlenené vlastné skrinky pre svoje potreby.

H. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme veľký dôraz na estetický vzhľad učebni a celkového interiéru školy. Aktívne sa staráme o kvetinovú výzdobu školy a celkový estetický a informačný systém formou nástieniek, tabúľ, oznamov. Budovy školy sú po komplexnej rekonštrukcii, prostredie tried a chodieb spĺňa náročné bezpečnostné i hygienické kritériá. Pre lepšiu informovanosť rodičov o dianí v škole o známkach ich detí máme spustenú webovú stránku a zavedenú internetovú žiacku knižku. Počas každého školského roka sa snažíme o zlepšovanie materiálneho vybavenia tried novým školským nábytkom.

I. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Na začiatku každého školského roka je povinnosťou každého triedneho učiteľa na prvej triednickej hodine poučiť žiakov o bezpečnosti v rámci BOZP a PO a so školským poriadkom školy. Každý zamestnanec školy sa v určených intervaloch musí zúčastniť pravidelného školenia z BOZP a PO, ktoré zabezpečuje náš externý bezpečnostný technik. Škola pre väčšiu bezpečnosť dala nainštalovať kamerový systém.

Základom organizácie pracovnej činnosti žiakov a učiteľov je rozvrh hodín,

Vyučovacia hodina trvá 45 minút; nemožno ju bezdôvodne predlžovať ani skracovať. Poradie a dĺžky prestávok určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy. Malé prestávky sú spravidla desaťminútové, hlavná - veľká prestávka je 15-minútová až 30-minútová spravidla po druhej vyučovacej hodine. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v učebni i mimo učebne v určených priestoroch školskej budovy. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého ročníka a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho ročníka až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu minimálne 30 minút.

Školský poriadok školy presne vymedzuje povinnosti žiakov i zamestnancov školy. Pre zamestnancov platí i Organizačná štruktúra a pracovný poriadok.

V prípade vzniku úrazu je pedagogický zamestnanec povinný zapísať úraz i jeho ošetrenie a ďalšie riešenie do knihy úrazov. V prípade potreby je nutné zabezpečiť prevoz dieťaťa k lekárovi, oznámiť túto skutočnosť zákonnému zástupcovi.

Pre ochranu zamestnancov školy a žiakov slúžia pravidelné revízie elektroinštalácie, kotolne, plynu. Obe budovy školy sú svetlé, plastové okná zaručujú bezhlučnosť priestorov. Chodby a určené priestory sú vybavené hasiacimi prístrojmi, ktoré sú každoročne revidované. Určení zamestnanci školy zabezpečujú čistotu školy a jej priebežné vetranie. Na dodržiavanie bezpečnosti priestorov a bezpečnosti pri práci dohliada revízny technik.

J. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy, ktorý má stanovené ciele, každý rok sa vyhodnocuje a podľa potreby dopĺňa.

Základnými cieľmi sú :

- zvyšovanie spôsobilostí efektívne vzdelávať a vychovávať
- motivácia pedagógov na celoživotné vzdelávanie
- uvádzanie začínajúcich pedagógov do praxe
- zdokonaľovanie pedagógov v problematike riešenia konfliktov, v komunikácii
- sprostredkovanie pedagógom najnovších poznatkov z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov
- príprava pedagógov na výkon špecializovaných funkcií (triedny učiteľ, výchovný poradca, knihovník, predseda predmetovej komisie....)
- príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu učebných osnov, štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie
- príprava pedagógov na prácu s výpočtovou technikou, multimédiami, videotchnikou
- podnecovanie a rozvíjanie tvorivosti pedagógov
- príprava zamestnancov na získanie I. a II. atestácie

Základnými princípmi sú :

- ďalšie vzdelávanie je právom i povinnosťou každého pedagogického zamestnanca školy
- každý pedagogický i odborný zamestnanec má mať možnosť ďalšieho vzdelávania
- ďalšie vzdelávanie a zdokonaľovanie má mať odraz v jeho finančnom ohodnotení a profesijnej kariére
- základnou hodnotou ďalšieho vzdelávania má byť kvalita vzdelávania a nie získavanie certifikátov
- pedagogickí a odborní zamestnanci školy sa aktívne podieľajú na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovania ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov
- škola spolupracuje s inštitúciami vytvárajúcimi systém ďalšieho vzdelávania v školstve a svoju činnosť s nimi koordinuje

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

A. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Naša škola si ako hlavný cieľ kladie úlohu vychovať všeobecne vzdelaných ľudí s veľmi dobrou znalosťou anglického jazyka a čiastočnou znalosťou druhého jazyka (zatiaľ nemecký) a ruský, ako i znalosťami a zručnosťami v oblasti informačno - komunikačných technológií. Rodičovská verejnosť očakáva od školy, že naučí žiaka nielen pracovať s informačno-komunikačnými technológiami, ale predovšetkým, že sa stanú prostriedkom k získavaniu vedomostí a zručností. V praxi to znamená, že ak škola disponuje kvalifikovanými učiteľmi, je možné prostredníctvom IKT vyučovať akýkoľvek predmet, čím sa stávajú aj náročné predmety atraktívnymi. V súčasnosti je na trhu mnoho edukačného softvéru už na požadovanej úrovni. Veľké možnosti v tomto smere ponúka aj Internet. Za povšimnutie tiež stojí možnosť využívať interaktívne testy, diktáty a úlohy, ktoré možno priamo na hodinách vyhodnotiť, takže priamou spätnou väzbou možno prehĺbiť a utriediť vedomosti žiakov

Takýmto spôsobom ich chceme pripraviť na stredoškolské štúdium pri dosahovaní vysokého štandardu zručností a schopností používaním najmodernejších vyučovacích metód. V neposlednom rade sa takto pripravení žiaci budú môcť v budúcnosti lepšie uplatniť v medzinárodnom konkurenčnom prostredí. Na zlepšenie kvality vyučovacieho procesu je potrebné držať krok so súčasnými koncepciami a formami vyučovacieho procesu hospodársky vyspelých krajín a aktívne ich zapájať do nášho prostredia, pričom treba zohľadňovať špecifické podmienky.

B. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola je od svojho vzniku roku 2004 zameraná na:

- Vzdelávanie žiakov v bežných triedach
- Vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
- Vzdelávanie žiakov so ŠVVP

Škola poskytuje stupne vzdelania: ISCED 1 primárne vzdelávanie
ISCED 2 nižšie sekundárne vzdelávanie

Vzhľadom na to, že žiaci dosahujú každoročne výborné výsledky v prírodovedných olympiádach, v medzinárodných i celoslovenských súťažiach v programovaní, rozhodli sme sa pokračovať vo vytýčenej ceste a zameranie školy nemeniť a pokračovať v orientácii na prírodovedné predmety a programovanie. Uvedomujeme si aj potrebu kvalitnej prípravy žiakov v cudzích jazykoch so zameraním na komunikatívnosť s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Je dôležité, aby každý mladý jedinec poznal svoj región, jeho geografiu i históriu a kultúrne dedičstvo oblasti, v ktorej žije, preto sme oblasť Človek a spoločnosť obohatili o samostatný predmet regionálny dejepis v 6. a 7. ročníku a regionálna geografia v 7. ročníku.

Taktiež si uvedomujeme potrebu naučiť žiakov základom správania sa v spoločenskom i úradnom styku, naučiť ich zorientovať sa v používaní slušných komunikačných rituálov v styku s rovesníkmi, dospelými na úradoch, u lekára, na kultúrnych podujatiach.

Škola je zameraná aj na prácu a vzdelávanie žiakov so ŠVVP. Je našou úlohou zabezpečiť im podmienky na ich plnohodnotné vzdelávanie, aby mali rovnocenný prístup k informáciám cez vypracované individuálne vzdelávacie programy, ktorých súčasťou sú individuálne vzdelávacie plány.

Deti s vývojovou poruchou učenia a handicapované deti z dôvodu zdravotného postihnutia potrebujú špeciálny prístup a pomoc pri procesoch učenia. V tejto oblasti máme dlhoročné skúsenosti a poskytujeme odbornú pomoc zo strany školského špeciálneho pedagóga a psychológa a skúsených pedagógov. Integrovaní žiaci pracujú podľa individuálneho vzdelávacieho plánu, ktorý je prispôbený vývojovej poruche dieťaťa.

C. Profil absolventa – vzdelanostný model absolventa primárneho vzdelávania

Absolvent nižšieho sekundárneho stupňa našej školy by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, ovládať dva svetové

jazyky, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

Pri tvorbe ŠkVP sme využili počet voliteľných hodín na tvorbu nových predmetov: environmentálna výchova, regionálny dejepis a regionálna geografia. Týmto chceme posilniť rozvoj logického myslenia, poznávanie regiónu z hľadiska zemepisného a dejepisného.

Profil absolventa založený na **klúčových spôsobilostiach (kompetenciách)**, ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania**, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie:**

- **kompetencia k celoživotnému učeniu sa**
  - uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
  - dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
  - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
  - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
- **sociálne komunikačné kompetencie**
  - dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
  - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
  - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
  - dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
  - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,
- **kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**
  - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
  - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
  - používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

- **kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií**
  - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
  - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
  - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
  - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
  - dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,
- **kompetencia riešiť problémy**
  - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
  - je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
  - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
  - má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,
- **kompetencie občianske**
  - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
  - vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
  - uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
  - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
  - má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,
- **kompetencie sociálne a personálne**
  - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť nezávislosť ako člen celku,
  - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
  - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
  - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzisobných vzťahoch,
- **kompetencie pracovné**
  - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
  - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
  - chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
  - dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,
- **kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti**
  - dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,
- **kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
  - dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
  - dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

D.Stratégia školy, vymedzenie jej poslania a cieľov , pedagogické stratégie

Oficiálnym dokumentom, predstavujúcim základ ďalšieho rozvoja výchovy a vzdelávania je „Národný program výchovy a vzdelávania na najbližších 15 – 20 rokov“ známy pod názvom MILÉNIUM. Podľa neho si „absolventi musia odniesť zo škôl aj trvalejšie hodnoty ako sú vedomosti. Trvalejšími vedomosťami sú postoje, záujmy, motivácia, hodnotový systém, rozvinuté schopnosti a zručnosti“.

Hlavným cieľom je premena tradičnej školy s encyklopedicko - memorovacími prvkami na tvorivo – humánnu výchovu a vzdelávanie. To predpokladá zmeny v oblastiach:

- Zmena filozofie výchovy a vzdelávania
- Zmena obsahu vzdelávania
- Zmena v príprave učiteľov, celoživotné vzdelávanie učiteľov
- Zmena metód výchovy a vzdelávania

Výchova má smerovať k :

- a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho nadania rozumových aj fyzických schopností v čo najširšom objeme;
- b) výchove zameranej na posilňovanie úcty k ľudským právam a základným slobodám, a tiež k zásadám zakotveným v Charte spojených národov;
- c) výchove zameranej na posilňovanie úcty dieťaťa k rodičom, ku svojej vlastnej kultúre, jazyku, hodnotám, k národným hodnotám krajiny trvalého pobytu, ako aj krajiny jeho pôvodu a civilizáciám;
- d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlavia a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;
- e) výchove zameranej na posilňovanie úcty k prírodnému prostrediu.

Takto načrtnuté ciele a procesy dosahovania cieľov tvoria základ pre výchovné programy, pre uplatnenie stratégií rozvoja celej a efektívnej osobnosti, pre tvorbu inovácií, na vyrovnávanie sa s rýchlymi zmenami vo výrobe, technike, vede. Pre efektívny výkon povolania je potrebné u žiakov rozvíjať kľúčové spôsobilosti človeka. Za kľúčové spôsobilosti považujeme:

- **komunikačné schopnosti a spôsobilosti**, to znamená ústne a písomne sa vyjadrovať, vysvetľovať, čítať s porozumením, vyhľadávať, uchovávať a používať, komunikovať informácie, tvoriť informácie a to aj v cudzích jazykoch,
- **personálne a interpersonálne schopnosti** - obsahujú spôsobilosti sebazdokonaľovania a výkonnosti, schopnosti racionálne a samostatne sa celý život vzdelávať, učiť sa, kontrolovať, regulovať svoje správanie, patriť sem sebatvorba, tvorba progresívnych medziľudských vzťahov, schopnosť pracovať v tíme, preberanie zodpovednosti, schopnosti starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, byť tolerantným, rešpektovať všel'udské etické hodnoty, uznávanie ľudských práv a slobôd, a iné,

- **schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy**, identifikovať ich, analyzovať, navrhovať riešenia, spätňoväzobne ich zhodnocovať a učiť sa z nich, vedieť pracovať aj v náročných, záťažových podmienkach,
- **pracovať s modernými informačnými technológiami**, zručnosti pracovať s osobným počítačom, internetom, využívať rozličné informačné zdroje a informácie v pracovnom aj v mimopracovnom čase, v odbornom a prírodovednom vzdelávaní patrí medzi kľúčové kompetencie aj realizácia numerických, symbolických aplikácií,
- **formovať občiansku spoločnosť**, ide o schopnosť občanov prispievať na miestnej, štátnej, európskej i globálnej úrovni k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvale udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu a zachovaniu života na Zemi.

Je potrebné zdôrazňovať kľúčové kompetencie, t.j. schopnosť spolupracovať, učiť sa permanentne vzdelávať, pracovať v tíme, schopnosť tvorivo riešiť problémy, samostatne sa rozhodovať, robiť závery, kriticky myslieť, byť samostatný, adaptabilný....

Cieľom je, aby žiaci nadobudli:

- primerane veku rozvinuté kľúčové spôsobilosti (kompetencie), zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovaný základ záujmu o celoživotné učenie sa,
- jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Zámerni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú tieto očakávania od žiaka:

- osvojiť si základ všeobecného vzdelania poskytovaného školou,
- mať záujem a potrebu učiť sa aj mimo školy,
- osvojiť si a využívať efektívne stratégie učenia sa,
- nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a spolupráce,
- mať rešpekt k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu.

	Odkiaľ (súčasný stav)		Kam (cieľ)
Nízka Efektivita	Encyklopedické vzdelávanie je prioritou	Prepojenosť na život	Výchova a vzdelávanie pre život je prioritou
	Dôraz na reprodukciu informácií		Rozvoj tvorivosti, schopnosť riešiť problémy
	Uzavretie v predmete		Reálne prepájanie predmetov cez problémy sveta okolo nás
	Od poznania k rozvoju zručností a schopností		Rozvoj poznania najmä prostredníctvom zručností a schopností
Nízka vnútorná motivácia	Výchovný cieľ je prioritou	Vyššia vnútorná motivácia	Sebavýchovný cieľ je prioritou
	Orientácia na vyžadovanú zodpovednosť		Proporcia medzi vyžadovanou a vnútorne prijatou zodpovednosťou
	Orientácia na vonkajšie hodnotenie		Proporcia medzi vonkajším hodnotením a sebahodnotením
	Len deklarovaná samostatnosť		Skutočne preukázaná samostatnosť
Nízky dôraz na	Živelná, náhodná	Vyšší dôraz	Koncepčná, cielená,

interakciu	formálna	na interakciu	dlhodobá
	Krátkodobá spolupráca		Tímová práca
	Dôraz na vzdelávanie		Proporcia medzi vzdelávaním a výchovou (učenie správania sa k vonkajšiemu svetu)
	Nízky dôraz na identitu		Vyšší dôraz na identitu (spoločnosť a životné prostredie)

Pedagogické stratégie

Vychádzajúc zo skúsenosti vyučovania cudzích jazykov už od 1. ročníka a v triedach s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov, skúseností a veľmi dobrých výsledkov v oblasti základov vied matematických, prírodovedných, budeme uplatňovať a rozvíjať metódy a formy práce podporujúce kľúčové spôsobilosti v súlade so zámermi školy:

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom. Budeme sa snažiť dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Dôležitým odporúčaním do budúceho školského roka je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Učenie

Prebúdzame záujem u žiaka o zaujímavé vyučovanie. Spôsoby ako dosiahnuť žiadaný výsledok:

Názorné vyučovanie:

- skutočné predmety
- kreslené pomôcky
- modely
- náčrty a diagramy
- obrazy, mapy, ...

Pochopiteľné vyučovanie (žiak učivu správne porozumie):

- vhodne zvoliť obsah učiva a spôsob práce
- zostať na začiatku učiva dovtedy, kým nie je správne pochopené
- postupovať zvolna a vždy sa presvedčiť, či žiaci nové učivo pochopili a ako ho zvládli
- abstraktné pojmy objasňovať príkladmi

Vyučovanie primerané veku

Každý učiteľ je profesionál, musí poznať psychický vývoj dieťaťa a rešpektovať ho.

Chceme podnecovať aktívnu účasť žiaka na vyučovaní. To dosiahneme ak:

- sa žiak aktívne zúčastní na vyučovaní
- využívame znalosti žiaka
- vyhýbame sa dlhým výkladom

- nerobíme nič, čo môžu urobiť žiaci sami
- doprajeme žiakom radosť z úspechu pri vlastnej práci
- sa snažíme o to, aby žiaci sami objavovali nové poznatky

Vzdelávacie a výchovné ciele školy- formálne kurikulum –rok 2008/2009

Školský vzdelávací program:

Žiaci bežných tried:

1.ročník ZŠ a 5. ročník ZŠ

Formálne školské kurikulum bude tvorené dvojúrovňovým participálnym modelom, prvá úroveň je daná Štátnym (celonárodným) vzdelávacím programom (ŠVP), druhá úroveň je daná Školským vzdelávacím programom (ŠkVP)

2.-4. ročník Variant V3 (jazykový)

V druhom ročníku s jednou hodinou cudzieho jazyka ako nepovinného predmetu, v treťom a štvrtom ročníku s dvoma hodinami cudzieho jazyka ako povinného predmetu.

6. – 9. ročník ZŠ

V týchto ročníkoch je formálne kurikulum určované schválenou a platnou legislatívou – učebnými osnovami a učebnými plánmi pre 1. až 9. ročník základných škôl, ktoré schválilo MŠ SR dňa 14. mája 2003 číslo 520/2003-41 s platnosťou od 1.septembra 2003 .

V šiestom ročníku vo všetkých triedach Variant 3

V siedmom ročníku v VII.A triede Variant rozšíreného vyučovania matematiky a prírodovedných predmetov, v ostatných triedach Variant 3

V ôsmom ročníku sa vo všetkých triedach vzdeláva podľa variantu V3.

V deviatom ročníku sa v IX.A vzdeláva podľa variantu rozšíreného vyučovania matematiky a prírodovedných predmetov, v ostatných triedach podľa variantu V3.

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním (VIN):

1. -4. ročníka sa vzdelávajú podľa učebných plánov schválených MŠ SR dňa 30.augusta 2007 poradovým číslom CD 2007 – 16094 / 33586-1:095 s platnosťou od 1. septembra 2007.

Žiaci 5. -9. ročníka sa vzdelávajú podľa učebných plánov schválených MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod poradovým číslom CD – 2007 – 16281 / 35023 – 1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.

Vzdelávacie a výchovné ciele školy- formálne kurikulum – rok 2009/2010

Školský vzdelávací program:

Žiaci bežných tried

1. a 2. ročník klasických tried a 1. ročník špeciálnych tried pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

5. a 6. ročník klasických tried a 5. ročník špeciálnych tried pre deti so všeobecným intelektovým nadaním

3. – 4. ročník variant 3 (jazykový)

VIII.A variant rozšíreného vyučovania matematiky a prírodovedných predmetov

ostatné triedy 2.stupňa variant 3

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním (VIN)

1.a 5 . ročník

Formálne školské kurikulum bude tvorené dvojúrovňovým participálnym modelom, prvá úroveň je daná Štátnym (celonárodným) vzdelávacím programom (ŠVP), druhá úroveň je daná Školským vzdelávacím programom (ŠkVP).

2.-4. ročník

Žiaci 2.-4. ročníka sa vzdelávajú podľa učebných plánov schválených MŠ SR dňa 30. augusta 2007 poradovým číslom CD 2007 – 16094 / 33586-1:095 s platnosťou od 1. septembra 2007.

6. -9. ročník

Žiaci 6. -9. ročníka sa vzdelávajú podľa učebných plánov schválených MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod poradovým číslom CD – 2007 – 16281 / 35023 – 1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.

2. -4. ročník VIN

Učebné plány schválené MŠ SR dňa 30. augusta 2007 porad. číslom CD 2007 – 16094 / 33586-1:095 s platnosťou od 1. septembra 2007.

6. -9. ročník VIN

Učebné plány schválené MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod porad. číslom CD – 2007 – 16281 / 35023 – 1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.

Vzdelávacie a výchovné ciele školy- formálne kurikulum –rok 2010/2011

Školský vzdelávací program :

1., 2. a 3. ročník klasických tried a 1. a 2. ročník špeciálnych tried pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

5., 6.a 7. ročník klasických tried a 5.a 6. ročník špeciálnych tried pre deti so všeobecným intelektovým nadaním

4. ročník variant 3 (jazykový)

IX.A variant rozšíreného vyučovania matematiky a prírodovedných predmetov

ostatné triedy 2.stupňa variant 3

3. -4. ročník VIN

Učebné plány schválené MŠ SR dňa 30. augusta 2007 porad. číslom CD 2007 – 16094 / 33586-1:095 s platnosťou od 1. septembra 2007.

7. -9. ročník VIN

Učebné plány schválené MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod porad. číslom CD – 2007 – 16281 / 35023 – 1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.

Vzdelávacie a výchovné ciele školy- formálne kurikulum –rok 2011/2012

Školský vzdelávací program:

1.- 4. ročník klasických tried a 1.- 3. ročník špeciálnych tried pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

5.- 8. ročník klasických tried a 5.až 7. ročník špeciálnych tried pre deti so všeobecným intelektovým nadaním

9. ročník variant 3

4. ročník VIN

Učebné plány schválené MŠ SR dňa 30. augusta 2007 porad. číslom CD 2007 – 16094 / 33586-1:095 s platnosťou od 1. septembra 2007.

8. -9. ročník VIN

Učebné plány schválené MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod porad. číslom CD – 2007 – 16281 / 35023 – 1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.

Vzdelávacie a výchovné ciele školy- formálne kurikulum –rok 2012/2013

Školský vzdelávací program:

1.– 9. ročník bežných tried

1– 8. ročník špeciálnych tried pre deti so všeobecným intelektovým nadaním

9. ročník VIN

Učebné plány schválené MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod porad. číslom CD – 2007 – 16281 / 35023 – 1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.

Vzdelávacie a výchovné ciele školy- formálne kurikulum – rok 2013/2014

Školský vzdelávací program:

Platí pre všetky ročníky špeciálnych tried pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

E. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou. Naša škola sa problematike vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami venuje už 14 rokov. Je rodičmi vyhľadávanou školou, no z kapacitných dôvodov nemôžeme uspokojiť všetkých záujemcov o zaradenie dieťaťa za integráciu do bežných tried.

Zaradenie žiaka do bežnej triedy ako začleneného žiaka alebo do špeciálnej triedy sa deje na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka a na základe diagnostiky žiaka v CPP a P v Nitre

Základné pojmy :

Zákon MŠ SR č. 245/ 2008. Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) presne definuje pojmy :

- **žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** je žiak , ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, okrem detí umiestnených do špeciálnych výchovných zariadení na základe rozhodnutia súdu
- **žiak so zdravotným znevýhodnením** alebo žiak so zdravotným postihnutím je žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami, žiak s poruchou správania,
- **žiak so zdravotným postihnutím** je žiak s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami alebo s viacnásobným postihnutím,
- **žiak s vývinovými poruchami** je žiak s poruchou aktivity a pozornosti; žiak s vývinovou poruchou učenia.
- **žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia** je žiak žijúci v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti,
- **žiak s nadaním** je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, v oblasti umenia alebo športu alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelávania sa jeho nadanie cielene rozvíja,
- **žiak s poruchou správania** je žiak s narušením funkcií v oblasti emocionálnej alebo sociálnej
- **školská integrácia** je výchova a vzdelávanie detí alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v triedach škôl a školských zariadení určených pre deti alebo žiakov bez špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb

Poznámka: Náš vzdelávací program je vypracovaný so zreteľom aj na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením

Naša krajina dáva možnosť všetkým deťom bez rozdielu získať kvalitné základné vzdelanie, čo je nevyhnutný predpoklad pre život, prácu či ďalšie štúdium vo vyspelej spoločnosti. K tomu, aby sa mohol človek vzdelávať, je nevyhnutné, aby vedel dobre čítať a písať.

Nie je možné pochybovať o tom, že zvládnutie správnej techniky čítania má pre vzdelávanie prvoradý význam, a to aj v súčasnej modernej spoločnosti, presýtenej špičkovými technológiami. Prevažná väčšina detí na základných školách sa bežne používanými metódami naučí správne čítať a písať a tým dostane základ, na ktorom bude svoje vzdelávanie a životné uplatnenie. Okrem tejto veľkej skupiny máme v školách určité percento detí, ktoré v dôsledku drobného poškodenia niektorej mozgovej oblasti, prípadne jej nerovnomerného či nedostatočného vývinu, má mimoriadne problémy so zvládaním techniky čítania, prípadne písania. Zaujímavosťou je, že takéto deti majú zväčša priemernú, často nadpriemernú inteligenciu. Tieto jednotlivé poruchy zaradíme k tzv. vývinovým poruchám učenia. Vývinovým z toho dôvodu, že ide o poruchy, ktoré sa prejavujú až na určitom stupni vývinu (napr. vstupom do školy). Takéto poruchy učenia môžu život dieťaťa veľmi negatívne ovplyvniť na dlhú dobu, prípadne úplne znemožniť jeho plynulé vzdelávanie.

Špecifické vývinové poruchy učenia rozdeľujeme na tri základné skupiny (toto rozdelenie bude dostatočné pre potrebu väčšiny čitateľov)

- **vývinová porucha čítania (dyslexia)**
- **vývinové poruchy písania (dysgrafia, dysortografia)**
- **vývinová porucha počítania (dyskalkúlia)**

Vývinová porucha čítania - dyslexia

„Je to neschopnosť naučiť sa čítať aj napriek tomu, že dieťa absolvuje bežnú výuku a má primeranú inteligenciu“.

Dyslexia je podmienená poruchami v základných poznávacích schopnostiach, objavuje sa väčšinou už od začiatku školskej dochádzky a vytvára veľký rozdiel medzi schopnosťou čítať a intelektovými schopnosťami. Dyslexia zasahuje celú osobnosť dieťaťa, nejde o izolovanú poruchu. Dyslektik má často poruchy menejcennosti a narušené sebavedomie. Vytvára sa u neho nechúť k čítaniu, často aj s tým súvisiacemu vzdelávaniu ako takému. Rodičia, ktorí veľakrát nechápu problém dieťaťa ho preťažujú, trestajú, či obviňujú z lenivosti a porovnávajú so súrodencami či spolužiakmi. Dyslexia sa prejavuje tým, že dieťa nie je schopné sa naučiť spájať jednotlivé písmená do slabík a tie do slov. Vývinové poruchy písania - dysgrafia a dysortografia

Ide o ďalšiu skupinu pomerne rozšírených špecifických vývinových porúch učenia. „Dysgrafia je poruchou písania, grafomotorického prejavu, neschopnosť správne napodobniť tvary písmen, vynechávanie, resp. pridávanie ich častí či vynakladanie značného úsilia na písanie.“ Dysgrafické dieťa si často pri písaní zamieňa tvarovo podobné písmená (napr. o-a, b-l a pod.), zvukovo podobné písmená (t-v, g-k a pod.). Písmená alebo slabiky v slovách prehadzuje, pridáva, alebo zabúda napísať, nedodržiava bodky, dĺžne, čiarky, prípadne ich umiestňuje na nesprávnom mieste, často nerozlišuje mäkké-tvrdé a krátke - dlhé slabiky. Prejavuje sa už vstupom do školy, sťaženým osvojovaním si písmen, nečitateľnosťou písma u dieťaťa a pod. Náprava dysgrafie je veľmi problematická a dlhotrvajúca, no pri veľkom úsilí zo strany rodičov, dieťaťa a pedagógov prichádza často k až nečakanému zlepšeniu. „Dysortografia je porucha pravopisu, prejavujúca sa neschopnosťou dieťaťa uplatňovať naučené gramatické pravidlá“. Dieťa trpiace dysortografiou je typické tým, že často vynikajúco ovláda gramatické pravidlá (poučky, vybrané slová a pod.), no pri písaní diktátov či iných textov ich nedokáže okamžite uplatniť. Diktát takéhoto dieťaťa je typický

mnohými chybami typu nesprávne určené y-i, ý-í. Náprava je podobne ako u dysgrafie postupná a dlhotrvajúca pod vedením skúseného odborníka. Nadmerné písanie diktátov či rôznych gramatických cvičení má len veľmi slabý efekt a dieťa neprimerane zaťažuje.

Vývinová porucha počítania - dyskalkúlia

„Porucha schopnosti operovať s číselnými symbolmi a s číselným radom“. Dyskalkúlia sa často spája s narušenou priestorovou pravo-ľavou orientáciou. Dieťa trpiace dyskalkúliou si nedokáže predstaviť a pochopiť číselný rad, má problémy s prechodom cez desiatku, zamieňa si podobné čísla či poradie číslíc. Odstraňuje sa veľmi ťažko. Na uľahčenie vzdelávania takýchto detí je vhodné používať špeciálne metódy, predtlačenu číselnú os, neskôr kalkulačku či iné pomôcky, ktoré zjednodušia celé vzdelávanie dieťaťa. Vyskytuje sa vo väčšej miere u dievčat

Títo žiaci sú vzdelávaní v dvoch formách:

- žiaci začlenení v bežných triedach
- žiaci v špeciálnej triede pre žiakov s vývinovými poruchami učenia

Spôsob zabezpečenia výučby:

1. pre žiakov začlenených v bežných triedach

- kvalifikovaným personálnym zabezpečením, pracujú s nimi špeciálni pedagógovia
- vytvorením vhodných podmienok na vyučovanie
- dodržiavaním znížený počet žiakov v triede
- špecifickými postupmi, metódami, pravidelnými relaxáciami
- úzkou spoluprácou s poradenskými pracoviskami CPPP a P, CŠPP
- poskytovaním priebežných školení pre pedagogických pracovníkov

Žiaci majú vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program v súlade so Vzdelávacím programom pre žiakov s vývinovými poruchami učenia ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pod číslom CD-2008-18550/39582-1:914 dňa 26. mája 2009. V rámci IVVP majú zabezpečenú reedukáciu v zmysle predmetov RŠF a ILI, ktoré sú súčasťou uvedeného Vzdelávacieho programu

2. pre žiakov v špeciálnej triede s vývinovými poruchami učenia

- žiaci majú vypracovaný rámcový učebný plán v súlade so Vzdelávacím programom pre žiakov s vývinovými poruchami učenia ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pod číslom CD-2008-18550/39582-1:914 dňa 26. mája 2009.
- v rámci vzdelávania majú zavedený INDIVIDUÁLNA LOGOPEDICKÁ INTERVENČIA (ILI)
- a predmet ROZVÍJANIE ŠPECIFICKÝCH FUNKCIÍ (RŠF), ktoré vyučujú kvalifikované špeciálne pedagogičky.

Žiaci nemajú vypracovaný vlastný Individuálny výchovno-vzdelávací program, v programe ISCED 2 sú doplnené odlišnosti, ktoré platia pri vzdelávaní žiakov v špeciálnej triede s vývinovými poruchami učenia

Žiaci so zdravotným postihnutím (s narušenou komunikačnou schopnosťou)

Komunikačná schopnosť dieťaťa je narušená vtedy, ak je narušená verbálna alebo neverbálna, hovorená alebo grafická forma interindividuálnej komunikácie v rovine foneticko-fonologickej, syntaktickej, morfolologickej alebo lexikálnej. Narušenie komunikačnej schopnosti sa prejavuje ako vrodená *chyba reči* alebo získaná porucha reči.

Vývinová bezrečnosť sa môže vyskytovať ako vedľajší príznak pri poruchách sluchu,

detskej mozgovej obrne, nedostatočnej psychickej stimulácii v rodine alebo pri mentálnej retardácii. Ak je vývinová bezrečnosť hlavným príznakom, ide o **dysfáziu**. Vývinová dysfázia vzniká na základe organického poškodenia mozgu. S vekom sa obraz narušenia mení. Dysfatické dieťa je typické tým, že úroveň jeho jazykových schopností je výrazne horšia než úroveň neverbálnych intelektových schopností. Reč dysfatického dieťaťa sa nevyvíja jednoducho oneskorene, ale úplne špecificky. Je narušený rečový vzorec. Pri artikulácii vynakladá nadmerné úsilie, tempo reči je pomalšie. V oblasti fonematickej diferenciacie robia deti najviac chýb pri rozlišovaní krátkych a dlhých hlások, tvrdých a mäkkých, znelých a neznelých spoluhlások, sykaviek medzi sebou. Vo veku 6- 7 rokov nedokážu analyzovať slovo na jednotlivé prvky, ani z prvkov slovo skladať. Ťažko reprodukujú vypočutú vetu. Ťažko si ju zapamätajú, prehadzujú slovosled, vynechávajú slová, nesprávne ohýbajú slová.

U detí s **narušenými komunikačnými schopnosťami** sa zameriavame na stimuláciu: jednotlivých jazykových rovín, rozvíjanie fonologických schopností, jazykovej citlivosti, aktívnej a pasívnej slovnej zásoby, vnímanie gramatických pravidiel jazyka, rozvíjanie pamäťových schopností, vizuálneho i sluchového vnímania a podporu kognitívnych a naratívnych zručností.

Spôsob zabezpečenia výučby :

- individuálna práca detí so špeciálnym pedagógom
- vytvorením vhodných podmienok na vyučovanie, dodržiavaním znížený počet žiakov
- v triede
- špecifickými postupmi, metódami práce
- úzkou spoluprácou s poradenským pracoviskom CPPPaP, CŠPP
- poskytovaním priebežných školení pre pedagogických pracovníkov

Žiaci majú vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program v súlade so Vzdelávacím programom pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pod číslom CD-2008-18550/39582-1:914 dňa 26. mája 2009. V rámci IVVP majú zabezpečenú reedukáciu v zmysle predmetu ILI, ktorý je súčasťou uvedeného Vzdelávacieho programu.

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

Za žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia považuje najmä:

- žiak z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi,
- príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- ide o žiaka s nízkou komunikačnou schopnosťou alebo žiaka neovládajúceho vyučovací jazyk školy.

Oblasťou podpory pre žiakov našej školy zo sociálne znevýhodneného prostredia sú aktivity:

- Vytvorenie interaktívnej učebne pre rozvoj čitateľskej gramotnosti
- Využitie interaktívnej učebne pri zlepšovaní čitateľskej gramotnosti a návykov žiakov
- tvorba učebných pomôcok, textov a metodických materiálov pre vyučovanie materinského jazyka a literatúry
- príprava pedagogických zamestnancov

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti

Porucha pozornosti a hyperaktivita nie sú choroby. Je to stav mozgovej činnosti, spôsob fungovania mozgu. Mozog je z rôznych príčin nastavený na nadmernú aktivitu, chýbajú alebo sú oslabené tlmivé procesy mozgu, ktoré brzdia zvýšenú motorickú činnosť. Pri poruchách pozornosti sa

predpokladá, že systémy mozgu, ktoré sú zapojené do komplexu funkcií súvisiacich pozornosťou, sú oslabené, alebo ešte nezrelé. pôsobí dojomom, akoby bolo v neustálom pohybe, nenechá v pokoji ruky ani nohy, vrtí sa, padá zo stoličky, vyhľadáva blízke predmety, s ktorými sa hrá alebo ich dáva do úst, prechádza sa po triede (nedokáže zotrvať na jednom mieste), nemôže sa dočkať, kým príde na rad, často skáče do reči ostatným alebo ich vyrušuje, často nadmerne hovorí, dostáva sa do ťažkostí tým, že si veci nedokáže vopred premyslieť (najskôr reaguje a až potom premýšľa), nezriedka sa zapája do fyzicky nebezpečných činností bez toho, aby vopred zvažilo možné následky, a preto sa často zraní (napr. skáče z veľkej výšky, vojde na bicykli na cestu bez rozhladenia)

ADHD - attention deficit hyperactivity disorder – porucha pozornosti sprevádzaná hyperaktivitou

ADD -attention deficit disorder – porucha pozornosti

ADHD je definovateľné súborom príznakov

Spôsob zabezpečenia výučby :

- individuálna práca detí so špeciálnym pedagógom
- vytvorením vhodných podmienok na vyučovanie, dodržiavaním znížený počet žiakov v triede
- zabezpečením iného režimu pre žiaka – možnosť oddychu na koberci, prípadne voľný pohyb žiaka po triede
- špecifickými postupmi, metódami práce
- úzkou spolupracou s poradenským pracoviskom CPPP a, CŠPP
- poskytovaním priebežných školení pre pedagogických pracovníkov
- úzka spolupráca s rodičmi
- uplatňovanie pochvaly za kladné prejavy žiaka

Žiaci majú vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program v súlade so Vzdelávacím programom pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pod číslom CD-2008-18550/39582-1:914 dňa 26. mája 2009.

Materiálno-technické zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Na škole je začlenených 51 žiakov v bežných triedach, z toho 10 v rámci primárneho vzdelávania, špeciálne pedagogičky sa im pravidelne venujú individuálne, k čomu majú vyčlenené odborné učebne. Pri práci využívajú :

- kompenzačné pomôcky
- odbornú literatúru
- hry na rozvíjanie pozornosti, koncentrácie
- prácu s počítačom
- testy

Odborné a personálne zabezpečenie pre žiakov so ŠVVP

Pedagogický zbor je na pedagogických radách pravidelne informovaný o žiakoch so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí boli diagnostikovaní počas školského roka. Každý vyučujúci je povinný získať informácie o začlenených žiakoch a ich poruchách od triednych učiteľov a špeciálnych pedagógov .

Na škole pracujú 3 špeciálne pedagogičky , ktoré sa venujú žiakom individuálne, vypracúvajú individuálne vzdelávacie programy, poskytujú servis pre žiakov, učiteľov i rodičov začlenených žiakov

Spolupráca školy s odbornými zariadeniami

- spolupráca s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Nitre
- spolupráca s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva (DysCentrum) v Nitre
- spolupráca s pedopsychoiatrami a pediatriami
- spolupráca so špeciálnou základnou školou
- spolupráca s preventistom mestskej polície

Individuálny výchovno-vzdelávací program

Je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok ;
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu **Individuálny vzdelávací plán**. Jedná sa o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka. Individuálny výchovno-vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a doplňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy výchovno-vzdelávacieho programu sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s vývinovými poruchami učenia (VPU) a narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS) sú rovnaké ako pre ostatných žiakov primárneho vzdelávania. V rámci špeciálno-pedagogickej intervencie sú u začlenených žiakov s VPU a NKS rozvíjané

schopnosti podľa obsahu predmetov Individuálna logopedická intervencia a Rozvíjanie špecifických funkcií, čo je u každého žiaka uvedené vo vypracovanom IVVP.

Vzdelávacie štandardy slúžia pre učiteľov, aby vedeli, kam majú smerovať svoje pedagogické pôsobenie. Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti a VPU.

V organizácii celého vyučovacieho procesu sa riadime požiadavkami vychádzajúcimi zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s VPU a Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.

Všeobecné zásady

V procese reedukácie vychádza špeciálny pedagóg z týchto postupných krokov:

- 1.krok: Vstupná špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.
- 2. krok: Stanovenie cieľov reedukácia a kompenzácie podľa výsledkov diagnostiky
- 3. krok: Odporúčaný obsah reedukácie a kompenzácie.

Základné princípy odbornej intervencie u žiakov so ŠVVP:

- reedukácia priamo vychádza z aktuálneho stavu konkrétneho žiaka so ŠVVP a reaguje naň
- reedukácia reaguje na učebné osnovy jednotlivých predmetov
- reedukácia integruje hovorenú a písanú reč
- reedukácia je realizovaná na „meta“ úrovni – rozvíja jazykové a kognitívne schopnosti,
- preventívna intervencia – zásada včasnej dispenzarizácie

Organizačné formy vyučovania zahŕňajú:

- vyučovanie v bežnej triede s individuálnym prístupom vychádzajúcim zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s VPU a NKS
- individuálne vyučovanie mimo triedy (individuálne alebo skupinové)
- reedukácia a kompenzácia vývinovej poruchy u špeciálneho pedagóga (individuálna alebo skupinová)
- diferencované vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, implementácia prvkov terapie počas vyučovania

Využívanie pomôcok:

- didaktické (určené aj pre ostatných žiakov)
- kompenzačné – vyplývajúce z konkrétnej poruchy: tabuľky a prehľady (násobilková tabuľka, prehľady gramatiky, gramatický slovníček...), schémy; počítadlo, čítacie okienko, násadka na pero pre dysgrafikov; CD nahrávky textov z učebníc; textový editor – dysgrafia a dysortografia; PC programy – DysCom, Terasoft, Didakta...a iné.

Reedukácia vývinových porúch učenia sa zameriava na:

- Eľkoninov tréning fonematického uvedomovania
- nácvik sluchovej percie, diferenciacie, pamäte; vnímania a reprodukcie rytmu,
- nácvik zrakovej percie, diferenciacie, pamäte, analýzy a syntézy,
- nácvik orientácie v priestore, pravo-ľavej orientácie,
- nácvik techniky čítania a písania (prípravné metodiky: nácvik seriality,
- motoriky, grafomotoriky...),
- nácvik matematických schopností,
- rozvoj reči v jednotlivých rečovných rovinách,
- budovanie efektívnych stratégií učenia (sémantické mapy, osnovy...).

Všeobecné výchovné a vzdelávacie stratégie pre vyučovanie

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho vývinovou poruchou učenia a narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením,
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov,
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov,
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností,
- ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.
- zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka (ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách, pomalé tempo zapamätávania, motorický neklud, nedostatky vo vývine psychomotorických zručností, znížená miera koncentrácie a pozornosti, neadekvátne
- emocionálne reakcie, zvýšená unaviteľnosť, nerovnomerné výkony...
- jednotlivé špecifiká sú uvedené v IVVP každého začleneného žiaka

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý mu bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- k práci so žiakom prizve školského logopéda a špeciálneho pedagóga,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so špeciálnym pedagógom a logopédom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- rešpektuje ďalšie podmienky podľa konkrétnych odporúčaní odborníkov.

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva učiteľ:

- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka. V individuálnych prípadoch konzultuje rozsah učiva so špeciálnym pedagógom.
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,
- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- používa fonetické a sémantické kľúče (nápovede – začiatkové písmeno pojmu, slovo, ktoré mu významom pripomenie daný pojem),

- zabezpečí, aby rodič vedel, čo sa na hodine preberalo (stručné poznámky, alebo zápis témy, prípadne označenie v učebnici)
- umožní, aby školský špeciálny pedagóg a školský logopéd mohol pracovať na vyučovacej hodine individuálne so žiakom, paralelne s vyučujúcim učiteľom.

Pri vzdelávaní žiaka so ŠVVP je nevyhnutná úzka spolupráca školy a rodiny, vytvorenie atmosféry spoločnej zodpovednosti a ujasnenia cieľov i postupov vedúcich k ich dosiahnutiu.

Špecifické metódy vyučovania:

- metóda individuálneho prístupu – individuálna práca
- metóda viacnásobného opakovania informácie a parafrázovanie (povedať inými slovami),
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie (inštrukčnými metódami, metastratégiami, plánom učenia, zvýraznením kľúčových pojmov a pod.),
- metóda multisenzoriálnej výučby,
- metóda algoritmizácie obsahu vzdelávania (rozloženie obsahu celku alebo mentálnej, či učebnej operácie na menšie kroky, tzv. „rozkrokovanie“ postupu),
- metódu optimálneho kódovania (informácia napr. z hľadiska abstraktnej alebo komunikačnej zložitosti, je primeraná na dekódovanie pre dieťa, napr. zakódovanie pomocou poučky pozostávajúce z jednoduchých a známych slov)
- metóda spätnej väzby – sledovanie a hodnotenie úrovne premeny informácie na poznatok

Vzdelávanie žiakov s nadaním (nadpriemernými schopnosťami v intelektovej oblasti)

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním sú vzdelávaní v špeciálnych triedach . Majú vypracovaný vlastný vzdelávací program . Pre žiakov na získanie primárneho vzdelania ISCED 1 a pre žiakov na získanie nižšieho stredného vzdelania ISCED 2

Vzdelávanie nadaných detí prebieha v neformálnej, partnerskej, až priateľskej atmosfére. Počas vyučovania v našej škole ponúkame nadaným deťom možnosť pokračovať takým tempom učenia, aké zodpovedá ich nadaniu a výkonovým dispozíciám. Nadväzujeme na ich aktuálnu vývinovú úroveň a schopnosti dieťaťa, ktoré má už pri vstupe do školy. To znamená, že deti píšú nie písaným, ale paličkovým písmom, čítajú podľa úrovne svojich schopností a delia sa na výkonové skupiny aj podľa úrovne zvládnutia riešenia matematických úloh. Robíme to tak, aby rýchle deti nemuseli čakať a pomalšie deti – aby nezažívali stres. Vyučovanie sa prispôsobuje nadpriemernej úrovni detí a vzhľadom k tomu sa celkový obsah učiva viac rozširuje, obohacuje a prehľbuje. Rovnako je zastúpená tak vzdelávacia – pedagogická, ako i výchovná – psychologická zložka. Každý deň začína vyučovanie rannými komunitami na vytvorenie dobrej emocionálnej atmosféry a na pozitívne naladenie detí na vyučovanie.

Základné prvky našej koncepcie edukácie nadaných detí sa zakladajú na tom, že sa zameriavame na:

- rozvíjanie nadpriemerných všeobecných intelektových schopností, silných stránok nadaných detí, nadviazaním na ich aktuálnu vývinovú úroveň.
- posilňovanie a rozvíjanie slabších stránok nadaných detí
- zohľadňovanie špecifickosti ich vývinu – najmä v emocionálnej, sociálnej a osobnostnej oblasti, ale aj na rozvíjanie ich fyzických dispozícií, grafomotorickej zručnosti atď.
- rozvíjanie špecifických záujmových oblastí a podporovanie netypických aktivít nadaných detí, a to aj takých, ktoré nie sú charakteristické pre ich vekovú úroveň, ale pre deti staršie
- formovanie silnej, výnimočnej a výraznej osobnosti nadaného jedinca, aby sa úspešne vedel uplatniť v pracovnom i osobnom živote, aby priniesol pozitívny efekt v prospech seba i v prospech celej spoločnosti.

Keďže primárnym cieľom alternatívneho výchovno-vzdelávacieho procesu je rozvíjanie celkového potenciálu vysoko nadpriemerných intelektových schopností nadaných detí – snažíme sa o to, aby celý proces bol realizovaný prostredníctvom systematického riešenia problémových tvorivých úloh, abstraktného myslenia, riešenia úloh vlastnou prácou, samostatným štúdiom – samostatným objavovaním, experimentovaním, schopnosťou zbierania i spracúvania informácií, hodnotenia seba i iných, ochotou spolupracovať, prijímať názory iných, tolerantnosťou a taktnosťou.

Vzdelávanie nadaných detí musí byť zabezpečené flexibilne podľa potrieb nadaných detí.

Vychádzame pritom z názorov odborníkov, že pre túto časť populácie musí byť pripravená široká ponuka edukačných variantov.

My, ako štátna škola, vychádzame z oficiálne predpísaného učiva určeného osnovami pre základnú školu. Realizujeme pritom skupinové integrované vyučovanie nadaných detí, kde pracuje najviac 15 detí v triede, ktoré sa delia podľa výkonových skupín. Okrem základných poznatkov sa deti učia akcelerované učivo (ktoré je obsahovo vo vyšších ročníkoch), ale i obohacujúce, rozširujúce a prehľbujúce učivo, podávané hravou formou, tak, aby ho deti aktívne a so záujmom prijímali a fixovali.

V 1.-4. ročníku deti neklasifikujeme známku, dôraz kladieme na hodnotenie žiakov, ktoré je viac orientované pozitívne, a sebahodnotenie, čo znamená, že žiak sa sám musí naučiť ohodnotiť svoje výkony, schopnosti ako i rezervy, ktoré má. Aby si to celé zvnútornil a získal motiváciu pre ďalšie výkony v škole. Hodnotenie je striktné individuálne a nezverejňuje sa pred celou triedou a pred všetkými žiakmi. Nielen oblasť samotného vzdelávania je dôvodom na diferencovanú edukáciu nadaných. Sú to aj ich osobnostné charakteristiky, ktoré sa u nadaných detí relatívne často objavujú – zvýšená hyperaktivita a impulzivita, znížené sebavedomie, ťažšia prispôsobivosť, často introverzia, uzavretosť, znížená komunikatívnosť a emocionálno-sociálna nevyrovnanosť. Takéto aspekty – ako sprievodné znaky u mnohých nadaných detí – riešime za pomoci školského psychológa, ktorý je deťom k dispozícii zatiaľ raz v týždni.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania budeme klásť dôraz na:

- harmonický osobnostný vývin nadaných detí a žiakov, ich emocionálne charakteristiky i sociálne vzťahy.
- Akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania
- Rozvíjať a stimulovať všeobecné i špeciálne schopnosti žiakov, ich zručnosti a spôsobilosti
Za tým účelom upraviť učebný plán rozšírením dotácie predmetov, na ktorých rozvoj je školský vzdelávací program zameraný, resp. zaradením ďalších predmetov (informatika, ďalší cudzí jazyk, dramatická výchova, programovanie, tvorba projektov)
- Dbať na všestranný rozvoj osobnosti nadaných žiakov, a to v oblasti pohybovej, kognitívnej, motivačnej, vôľovej emocionálnej, sociálnej i v oblasti manuálnych zručností
- Umožniť intelektovo nadaným žiakom postúpiť do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, alebo absolvovať dva ročníky v priebehu jedného školského roka, a tak skrátiť dobu nižšieho stredného vzdelávania
- Umožniť žiakom v súlade s ich nadaním vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch podľa rozšírených učebných osnov (čo môže byť upravené v školskom, vzdelávacom programe)
- Zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov (napr. projektové vyučovanie)
- Akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných
- Viesť žiakov k realistickému sebahodnoteniu vlastných schopností a výsledkov práce

- Viest' žiakov k vzájomnej spolupráci, podporovať vzájomnú pozitívnu závislosť a osobnú zodpovednosť pri dosahovaní cieľov, nahradiť súťaživosť interakciou

Vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je v každom ročníku doplnené **vypracovaním ročníkových prác** (primárne vzdelávanie) a **ročníkových projektov** (nižšie stredné vzdelávanie).

Žiaci si v mesiaci október zvolia tému práce alebo projektu. Počas nasledujúcich mesiacov na práci pracujú, využívajú konzultácie zvoleného konzultanta, ktorým môže byť učiteľ školy alebo aj konzultant mimo školy, ktorý je odborníkom v danom zvolenom okruhu.

V máji sa koná predkladanie a obhajoba práce alebo projektu pred komisiou, ktorú určí vedenie školy. Žiak po úspešnej obhajobe ročníkovej práce alebo ročníkového projektu získava certifikát.

F. Začlenenie prierezových tém

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy (tematiky) je možné realizovať viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov, ako samostatný učebný predmet v rámci rozširujúcich hodín (pri profilácii školy), vhodná je forma projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo veľmi efektívna forma kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času realizácie prierezovej témy je v kompetencii každej školy.

Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové tematiky:

- *Multikultúrna výchova*
- *Mediálna výchova*
- *Osobnostný a sociálny rozvoj*
- *Environmentálna výchova*
- *Dopravná výchova- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke*
- *Ochrana života a zdravia*
- *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*
- *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra*

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania z dôvodu globalizácie sveta a migrácie príslušníkov rôznych kultúr. Je predpoklad, že sa žiaci na 2. stupni ZŠ čoraz viac aj v živote dostanú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr a bude potrebné, aby boli pripravení na rozdielnosť kultúr. Preto cieľom je výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj chápania iných kultúr, na rozvoj akceptácie iných kultúr ako aj na rozvoj medzilidskej tolerance, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry v mene mierovej spolupráce príslušníkov rôznych kultúr, dosiahnuť chápanie rôznych kultúr ako prirodzene rovnocenných, berúc zároveň do úvahy ich historické a sociálne súvislosti a ich rôzne spôsoby sebavyjadrovania. Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu, zvyky, tradície, akceptuje ich a dokáže s nimi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom – pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia. Multikultúrna výchova je začlenená do predmetov: dejepis, občianska výchova, geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova, náboženská výchova, slovenský jazyk.

Prierezová téma je navyše zabezpečovaná aktivitami koordinátora výchovy k ľudským právam.

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Cieľom tejto prierezovej tematiky je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova je začlenená do predmetov : slovenský jazyk, občianska náuka, hudobná výchova, etická výchova, náboženská výchova, výchova umením.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmýšľať o sebe), sebazpoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód. Najvhodnejšia je forma kurzu.

Osobnostný a sociálny rozvoj je začlenený do osnov predmetov etická výchova, náboženská výchova, občianska náuka. Prierezová téma bude v spolupráci s odborníkmi v danej oblasti realizovaná aj formou kurzu v rámci týždňa boja proti drogám a sériou prednášok v rámci prevencie pred šikanovaním.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že:

v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu, rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu, vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská, využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Environmentálna výchova je začlenená do osnov predmetov biológia, chémia, geografia, výtvarná výchova, občianska náuka, etická výchova, náboženská výchova, svet práce. Prierezová téma je obsahom učiva účelového cvičenia, ktoré uskutočníme v októbri a júni daného školského roku. Environmentálnu výchovu realizujeme v škole ako samostatný učebný predmet v rámci voliteľných hodín.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Učivo predmetu Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Vyučovanie sa realizuje v špecializovaných kurzoch Dopravnej výchovy v priebehu ale aj na konci školského roka.

Časová dotácia venovaná teoretickým vedomostiam pre jednotlivé ročníky je realizovaná triednymi učiteľmi a príslušníkmi dopravnej polície.

Dopravnú výchovu budeme uskutočňovať aj v rámci účelového cvičenia v mesiacoch október a jún.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života a zdravia (OZO) sa v základných školách realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a vyškolit' ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky ako je riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode

Ochrana človeka a zdravia je začlenená do osnov predmetov fyzika, chémia, biológia, environmentálna výchova, občianska náuka, etická výchova, náboženská výchova, telesná a športová výchova. Bude realizovaná aj formou účelových cvičení v októbri a v júni daného školského roka.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov. Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznať ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Prierezovú tému odporúčame realizovať v jednotlivých učebných predmetoch alebo formou kurzu, prípadne ako samostatný predmet.

Tvorbu projektu a prezentačné zručnosti budeme uskutočňovať v jednotlivých učebných predmetoch.

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta.

Prierezová téma bude začlenená vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sú predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, pracovné vyučovanie ale aj dejepis, geografia. Prierezová téma bude realizovaná aj v rámci samostatných predmetov regionálny dejepis a regionálna geografia.

III. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

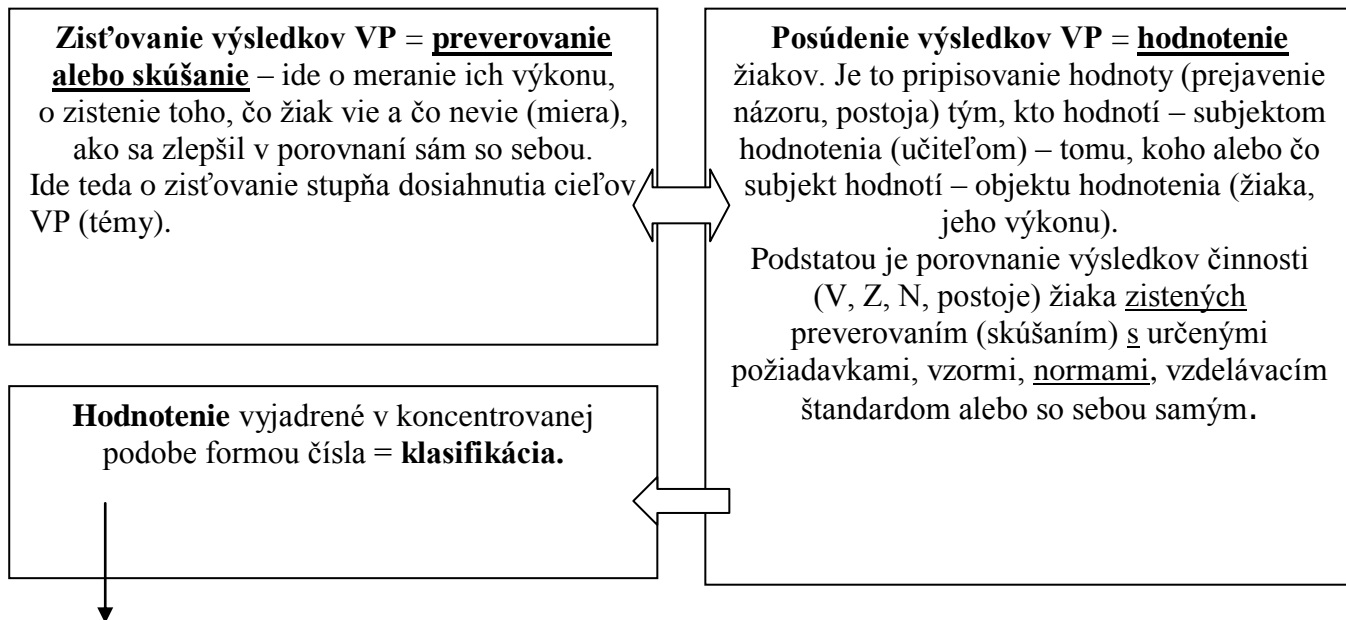
A. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Kontrola vyučovacieho procesu (VP) je proces, ktorým sa zisťujú a posudzujú výsledky VP, t.j. stupeň dosiahnutia jeho cieľov.

Výsledky VP – predstavujú to, čo sa žiaci vo VP naučili, osvojili si v oblastiach kognitívnej, psychomotorickej a afektívnej.

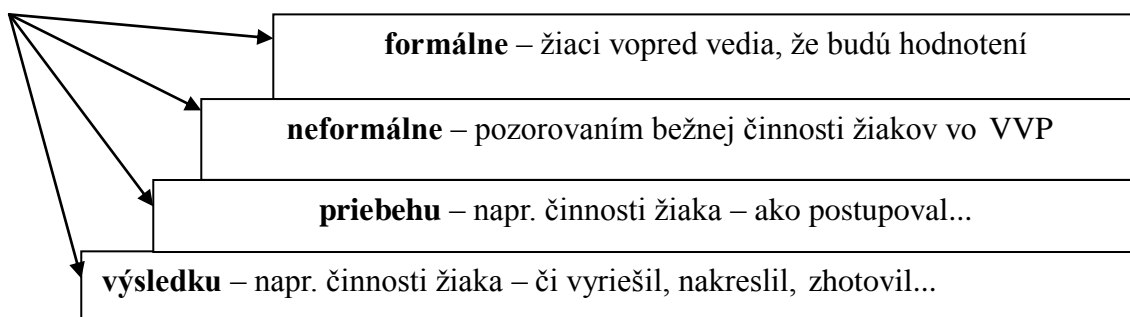
Kontrola = preverovanie (skúšanie) + hodnotenie (napr. s klasifikáciou).

Kontrola VP sa skladá z dvoch vzájomne prepojených a závislých činností:

Klasifikácia – zaraďovanie jednotlivých žiackych výkonov do výkonnostných skupín (stupňov)

Hodnotenie rozoznávame:

Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka:

- individuálny prístup v hodnotení – hodnotenie žiaka sa má uskutočniť podľa jeho možností a schopností, v porovnávaní so sebou samým v čase,
- komplexnosť hodnotenia – hodnotenie má obsahovať všetky stránky rozvoja osobnosti žiaka,
- pozitívna orientácia hodnotenia – vychádza z presvedčenia, že každý človek môže byť v niečom úspešný (očakáva úspech - pozitívna motivácia k činnosti). Má vychádzať z toho, čo žiak vie (z

- kladov) a predností a až potom poukázať na nedostatky. Závisí od schopnosti učiteľa nájsť to, čo možno pochváliť, povzbudiť – dať žiakovi príležitosť prežiť pocit radosti z úspechu.
- d) Tendencia k sebahodnoteniu – vyžaduje dať žiakom možnosť hodnotiť iných i seba samého – vyvodiť z hodnotenia kritické závery a urobiť prípadné korekcie.
  - e) Otvorenosť hodnotenia – znamená možnosť zmeny hodnotenia, ak nastala zmena v rozvoji žiaka (žiak sa mení – zo slabšieho môže byť dobrý, lepší...).
  - f) Sústavnosť a variabilnosť foriem hodnotenia - vyžaduje sústavné používanie najrôznejších foriem a metód skúšania a hodnotenia žiakov.
  - g) Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného alebo iného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiaka je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorý vydalo MŠVVaŠ SR a v súlade s §55,56 ,57 a 58 zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

Zásady hodnotenia

- a) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.
- b) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.
- c) Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou, slovným hodnotením alebo kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.
- d) Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi stupňami. Na vysvedčeniach s klasifikáciou sa slovný komentár za príslušný polrok nedopĺňa.
- e) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie: priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť, celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.
- f) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

- g) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:
- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
  - požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
  - učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.
- h) Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať v oblastiach:
- komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
  - čitateľskej gramotnosti,
  - jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzích jazykoch,
  - digitálnych kompetencií,
  - matematickej gramotnosti a prírodných vied,
  - sociálnych kompetencií,
  - multikultúrnych kompetencií,
  - manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
  - umeleckých a psychomotorických schopností,
  - analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
  - osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
  - kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- a) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:
- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
  - sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
  - rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, denníky, projekty, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
  - analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
  - konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
  - rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.
- b) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.
- c) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.
- d) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

- e) Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.
- f) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.
- g) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
  - známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
  - posúdenie prejavov žiaka podľa čl. 1 ods. 8.

Hodnotenie prospechu a správania

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti

vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý stupeň základnej školy uvádza arabskou číslicou, označujúcou klasifikačný stupeň, pre druhý stupeň sa vypíše slovom. Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- veľmi dobré,
- uspokojivé,
- menej uspokojivé,
- neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narušuje korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Celkové hodnotenie žiaka druhého ročníka až deviateho ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- prospel (a) s vyznamenaním,
- prospel (a) veľmi dobre,
- prospel (a),
- neprospel(a).

Pri vypisovaní pedagogickej dokumentácie (triedna kniha, triedny výkaz, katalógový list žiaka) sa môžu používať skratky uvedené v prílohe č. 1.

Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný; ak pri slovnom hodnotení z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške bol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval, neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

Postup pri hodnotení žiaka

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia stupeň prospechu žiaka za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy.

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2.

Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ do triedneho výkazu alebo katalógového listu žiaka stupne celkovej klasifikácie alebo slovného hodnotenia jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu podpíšu hodnotenie v prednej časti katalógu

a pripraví návrhy na opravné skúšky a hodnotenie žiakov v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka. Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka, internetová žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok.

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“. Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Deťom občanov Slovenskej republiky môže povoliť riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia Slovenskej republiky, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: „Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku ... školou ... za ... ročník“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil. V doložke sa uvedie: „Žiak splnil.....rokov povinnej školskej dochádzky“.

Žiak, ktorý v školskom roku 2012/2013 ukončí deviaty ročník, získa nižšie stredné vzdelanie. Takémuto žiakovi sa na konci školského roka na vysvedčení prvýkrát v doložke vypíše text: “Žiak/žiačka získal/a/ nižšie stredné vzdelanie“.

Žiak, ktorý v školskom roku 2011/2012 ukončí štvrtý ročník, získa primárne vzdelanie. Takémuto žiakovi sa na konci školského roka na vysvedčení prvýkrát v doložke vypíše text: “Žiak/žiačka získal/a/ primárne vzdelanie“.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

- (1) Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.
- (2) Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Opravné skúšky

- (1) Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky v slovnom hodnotení, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.
- (2) Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.
- (3) Opravnú skúšku môže vykonať aj žiak, ktorého prospech na konci prvého polroka je nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku.
- (4) Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky
  - a) podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra a žiakovi, ktorý bol hodnotený podľa čl. 5 odseku 2, najneskôr do 15. októbra,
  - b) podľa odseku 3 vykonali najneskôr do rokovania pedagogickej rady o hodnotení za druhý polrok.
- (5) Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky.

(6) O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do triedneho výkazu alebo katalógového listu žiaka.

Komisionálna skúška

- (1) Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:
- je skúšaný v náhradnom termíne,
  - vykonáva opravnú skúšku,
  - preskúšanie požiadava zákonný zástupca,
  - sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
  - je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
  - plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
  - má povolené individuálne vzdelávanie,
  - ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.
- (2) Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrt'ročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:
- údaje identifikujúce žiaka,
  - hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
  - návrh hodnotenia.
- (3) Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.
- (4) Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa a po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.
- (5) Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku v súlade s čl. 6.

Hodnotenie absolventa vzdelávania na získanie stupňa vzdelania

(5) Škola môže pre osoby, ktoré nezískali nižšie stredné vzdelanie, organizovať vzdelávanie podľa §30 ods.5 zákona na získanie tohto stupňa vzdelania v dennej forme štúdia alebo externej forme

štúdia. Dĺžku kurzu určí riaditeľ na základe zistenej úrovne získaného vzdelania osoby, najviac však v dĺžke jedného školského roka.

(6) Ak absolvent v kurze na získanie stupňa vzdelania poskytovaného základnou školou bol pri skúškach na záver tohto kurzu klasifikovaný stupňom „nedostatočný“, umožní mu riaditeľ vykonať opravnú skúšku. Ak bol absolvent kurzu klasifikovaný stupňom „nedostatočný“ najviac z dvoch predmetov, môže opravné skúšky vykonať do dvoch mesiacov.

Hodnotenie správania

(7) Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

(8) Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade,
- opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

(9) Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka.

(10) Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so školským špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Postup do vyššieho ročníka

(11) Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

(12) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

(13) Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý neprospeľ v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.

Hodnotenie žiaka po prestupe na školu s iným vyučovacím jazykom

(14) Žiak prvého ročníka základnej školy, ktorého materinský jazyk je iný ako vyučovacím jazykom navštevovanej základnej školy, sa hodnotí z vyučovacieho jazyka s prihliadnutím na úroveň prospechu z ostatných predmetov.

- (15) Po prestupe žiaka druhého až deviateho ročníka do školy s iným vyučovacím jazykom sa počas dvoch hodnotiacich období hodnotí najmenej takou úrovňou prospechu, ktorá zodpovedá prospechu z vyučovacieho jazyka na poslednom vysvedčení.
- (16) Po uplynutí dvoch hodnotiacich období od prestupu žiaka do školy s iným vyučovacím jazykom sa uplatňujú v ďalších dvoch hodnotiacich obdobiach z vyučovacieho jazyka miernejšie kritériá.
- (17) Pri hodnotení žiaka v prvom školskom roku a druhom školskom roku od prestupu žiaka do školy s iným vyučovacím jazykom, sa hodnotia jeho vecné vedomosti a nie úroveň jeho jazykovej správnosti.
- (18) Pri hodnotení detí cudzincov sa postupuje podľa odsekov 1 až 4.

V jednotlivých školských vzdelávacích programoch, ktoré má škola vypracované:

- ISCED 1 pre primárne vzdelávanie v bežných triedach a pre začlenených žiakov v bežných triedach
- ISCED 2 pre nižšie stredné vzdelávanie v bežných triedach, pre žiakov začlenených v bežných triedach a pre špeciálnu triedu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia
- ISCED 1 pre primárne vzdelávanie žiakov v špeciálnych triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
- ISCED 2 pre nižšie stredné vzdelávanie žiakov v špeciálnych triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
- sú podrobne uvedené spôsoby hodnotenia žiakov.

Kritéria hodnotenia žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch sú podrobne rozpracované v učebných plánoch príslušných predmetov.

Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP

Pri hodnotení výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Prílohy č. 2 Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorý vydalo MŠVVaŠ SR a v súlade s §55,56 ,57 a 58 zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga a školského logopéda.
- spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka po konzultácii so špeciálnym pedagógom a školským logopédom.

- Pri hodnotení žiaka učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme iným spôsobom a s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia. Výkon, ale najmä snahu na hodine a pri príprave oceníme (chválime, verbálne neverbálne – súhlasným prikývnutím, úsmevom), pretože to pôsobí vysoko pozitívne, povzbudzuje k ďalšiemu úsiliu.

Slabší výkon nekritizujeme, nezosmiešňujeme. Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

Pri hodnotení žiaka si musíme uvedomiť, že nejde len o neschopnosť alebo zníženú schopnosť čítať a písať, ale predovšetkým o nedostatočnosť v stratégiách komunikačných verbálnych i neverbálnych. Preto je potrebné hodnotenie individuálne špecifikovať:

- priebežne hodnotiť každý výkon žiaka,
- hodnotiť čo najrýchlejšie po práci, inak hodnotenie, či už pochvala alebo kritika sa míňa účinku,
- vybrať spôsob skúšania, ktorý dieťaťu najviac vyhovuje
- pri ústnom skúšaní - odpovedať na základe otázok; vo vyšších ročníkoch pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu,
- obmedziť skúšanie pred tabuľou,
- písomné práce po formálnej stránke prispôbiť (väčšie písmená, menej úloh, štruktúrovaný text, podčiarknuté kľúčové slová, linajky na zapisovanie odpovedí, prípadne krúžkovanie správnej odpovede, mriežku na zapisovanie čísel pri výpočtoch .)
- nehodnotiť kvalitu písma, písomný prejav nie je nutné vždy klasifikovať,
- nehodnotiť úpravu, ale obsahovú stránku,
- pri hodnotení strieďať typy hodnotenia - známka, slovné hodnotenie, body, pomocou symbolov (značky),
- pri hodnotení známkou alebo bodmi tieto hodnotenia neustále doplňovať slovným hodnotením, ktoré si lepšie všíma vstup, priebeh práce, výsledok a podmienky, ktoré má žiak pri práci - formálne hodnotenie známkou môže viesť k formálnym výkonom,
- sebahodnotenie samotným žiakom je metóda, ktorá svojim dopadom na žiaka významne ovplyvňuje jeho výkony (žiak má konkrétne vyjadriť, čo vie a čo nevie),
- zdôrazniť čo bolo dobré, dosiahnuté, pozoruhodné a neorientovať sa na chybu,
- rozvíjať komunikatívnosť, nie príkazy, zákazy,

Pri žiakoch, ktorí majú diagnostikovanú aj ADHD, ale nielen pri nich, využiť:

- hodnotenie pomocou privilégii - odňatie môže pôsobiť ako trest,
- pri hodnotení využívať sociálne odmeny - pozornosť, potlesk, podanie ruky,
- odmeny, pochvaly, ale aj tresty stupňovať podľa závažnosti výkonu,
- pri negatívnom hodnotení nevyjadrovať sa ironicky, alebo výsmešne,
- žiak mal by vedieť, za čo môže byť odmenený a za čo kritizovaný.

Individuálne hodnotenie – pomer medzi výkonom a schopnosťou. Neporovnávať žiakov medzi sebou!

Otvorené hodnotenie – hodnotiť činnosť, výsledok, dielo a nie osobnosť!

Pozitívna orientácia – hodnotiť to, čo vie.

Dialóg – dať možnosť o hodnotení diskutovať v triede (iba tak sa deti majú šancu naučiť sebahodnoteniu, učiteľ má šancu získať informácie o úrovni sebahodnotenia žiakov).

Objektivizácia hodnotenia – pedagóg by mal obmedzovať spôsob vlastných subjektívnych vplyvov pri hodnotení.

Všetky všeobecné zásady, výchovné a vzdelávacie stratégie pre vyučovanie ako aj všeobecné zásady hodnotenia sú dodržiavané vo všetkých predmetoch.

B. Vnútroškolný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Škola má vypracovaný plán vnútroškolskej kontroly.

Jej cieľom je :

- získať prehľad o odbornej a metodologickej pripravenosti učiteľov a výchovných pracovníkov
- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny
- získať prehľad o odbornej a metodologickej pripravenosti učiteľov a výchovných pracovníkov
- získať prehľad o úrovni výchovno - vzdelávacieho procesu v klasických triedach, triedach s rozšíreným vyučovaním prírodovedných predmetov a matematiky, v špeciálnych triedach , vzdelávanie žiakov vyžadujúcich osobitnú starostlivosť- integrovaní žiaci
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno - vzdelávacej činnosti z predchádzajúceho školského roka
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi, s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii
- sledovať evidenciu o klasifikácii žiakov v zmysle Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (MP)
- sledovať efektívne využívanie finančných prostriedkov

Formy, metódy a spôsoby kontroly:

- **Priama hospitačná činnosť**, v ktorej riaditeľ a zástupcovia riaditeľa v spolupráci s vedúcimi MZ a PK budú sledovať:
- dodržiavanie didaktických zásad, s osobitným zameraním na triedy prospechovo slabšie a triedy , ktoré navštevujú žiaci s poruchami učenia – integrovaní
- plnenie učebných osnov a metodických pokynov a požiadaviek štandard v jednotlivých ročníkoch
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky
- dodržiavanie zásad klasifikácie žiakov, najmä u začínajúcich učiteľov
- dodržiavanie psychohygienických zásad vo výchovno - vzdelávacej práci
- plnenie plánu práce školy, plánov MZ a PK
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách so zreteľom na charakter predmetu
- **Pozorovanie, individuálny rozhovor s učiteľom**
- **Didaktické testy**, preverky zamerané na plnenie štandardov, ktoré budú vypracované pre jednotlivé predmety a ročníky
- **Rozbor** predpísaných písomných prác na MZ a PK

- **Spolupráca MZ a PK** (najmä medzi MZ 1. a 2. ročníka, MZ 3. a 4. ročníka s PK slovenského jazyka, matematiky a MZ ŠKD), kontrola dodržania časového plánu plnenia úloh, zovšeobecňovanie dobrých skúseností z výchovno - vzdelávacej práce
- **Sledovanie plnenia prevádzkového poriadku a školského poriadku** záväzného pre pedagogických pracovníkov a žiakov školy
- **Sledovanie a kontrola dokumentácie školy**
  - triedne knihy
  - klasifikačné hárky
  - osobné listy
  - triedne výkazy
  - záznamy nepovinných predmetov a povinne voliteľných predmetov
  - triedne knihy ŠKD
  - plnenie BOZ, PO, CO a pod.
  - predpísané písomné práce
  - inventárne knihy
- **Kontrola práce triednych učiteľov**
  - plnenie úloh triednických hodín
  - spolupráca s vychovávateľkami v ŠKD
  - spolupráca s výchovným poradcom
  - spolupráca so špeciálnym pedagógom
- **Kontrola práce výchovného poradcu - osobitne kontrol práce s problémovými žiakmi (priebežne)**

C. Hodnotenie školy (autoevalvácia)

Evalvácia v školstve predstavuje systematické zhromažďovanie, triedenie a vyhodnocovanie údajov podľa určitých kritérií s cieľom prijať ďalšie rozhodnutia, ktoré významne ovplyvnia ďalšiu činnosť účastníkov vzdelávania a práce školy. Procesy hodnotenia - evalvácie sa uskutočňujú na úrovni:

- triedy (triedny učiteľ, učitelia ostatných učebných predmetov, vychovávateľa),
- školy (vedúci metodického združenia a predmetovej komisie, pedagogická rada, vedenie a riaditeľ školy),
- regiónu, štátu (orgány štátnej správy v školstve).

Evalváciu môžeme skúmať z rôznych aspektov:

- Evalvácia ako kontrola a posudzovanie spravidla individuálnych vedomostí a zručností žiakov učiteľom, inšpektorom na základe prijatých kritérií (klasifikačný poriadok, štandardy a pod.), ktoré sú stanovené hodnotiteľom.
- Evalvácia ako vedecký výskum spravidla zisťuje účinnosť overovaných alternatívnych pedagogických metód a foriem výučby prostredníctvom externých odborníkov, čím sa získajú určité zovšeobecnenia pre pedagogickú teóriu a prax.
- Evalvácia ako proces sebareflexie - plánovitého hodnotenia riadeného účastníkmi evalvácie. Výsledkom je zhromaždenie informácií o vlastnej škole, výkone učiteľskej profesie, odporúčaní a podnetov pre ďalší rozvoj školy pre inovácie stratégie školy. Rámec na kritériá a ukazovatele sebahodnotenia (autoevalvácie) bývajú stanovené jednotlivými školami a slúžia ako podklad permanentného monitorovania, hodnotenia a projektovania cieľov konkrétnej školy s prihliadnutím na jej špecifické podmienky.

Cieľom hodnotenia našej školy je:

- aby žiaci a ich rodičia i potenciálni zákazníci získali dostatočné a jasné informácie o škole, jej silných i slabých stránkach
- aby verejnosť bola oboznámená s cieľmi , ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP
- aby verejnosť poznala koncepčné zámery školy
- aby sa verejnosť oboznámila s úspechmi žiakov školy v rámci regiónu i celej republiky

Škola pravidelne venuje pozornosť:

- monitorovaniu podmienok na vzdelávanie, prostredia školy
- vzdelávacím výsledkom žiakov
- výchove k ľudským právam
- odstraňovaniu prejavov násilia medzi žiakmi
- prevencii proti drogám a psychotropným látkam
- prevencii proti šikanovaniu.

Hodnotenie školy:

- vnútorné : zamerané na celkovú funkčnosť systému školy
- vonkajšie : hovorí o miere úspešnosti v porovnaní s ostatnými školami
- v regióne

Hodnotenie školy sa uskutočňuje

- samotnými pracovníkmi školy, žiakmi a rodičmi :
- formou dotazníkov
- formou „Dní otvorených dverí“
- cestou zasadnutí rodičovských rád
- cestou Rady školy
- formou “Správy o výsledkoch a podmienkach výchovno-vyučovacej činnosti ZŠ“
- orgánmi štátnej správy, nadriadenými orgánmi :
- zriaďovateľ
- ŠŠI
- KŠÚ
- MŠ SR

Školský učebný plán

A. ISCED 2

Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vstupné požiadavky	absolvovanie primárneho vzdelávania
Spôsob ukončenia štúdia	vysvedčenie
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	vysvedčenie
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 2
Možnosti ďalšieho štúdia	ISCED 3

Organizácia vyučovania

Formy organizácie primárneho vzdelávania – ISCED2 upravuje zákon č. 245 / 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a vyhláška MŠ SR č. 320 / 2008 o základnej škole.

Vzdelávanie žiakov ISCED 2 sa uskutočňuje v troch variantoch:

- A. Vzdelávanie žiakov v bežných triedach
- B. Vzdelávanie žiakov s vývinovými poruchami učenia začlenených v bežných triedach
- C. Vzdelávanie žiakov s VPU v špeciálnej triede

Žiaci v úrovni A a B sa vzdelávajú podľa jednotného učebného plánu:

Variant C je totožný s Variantom A, v niektorých predmetoch alebo ročníkoch sa líšia časovou dotáciou.

Učebný plán ISCED 2 je v oblasti Jazyk a komunikácia rozšírený o predmety **Individuálna logopedická intervencia (ILI)** a **Rozvíjanie špecifických funkcií (RŠF)**. V špeciálnej triede sa vyučujú ako samostatné predmety, začlenení žiaci majú obsah ILI a RŠF zahrnutý v individuálnej reedukácii v rámci vypracovaného IVVP.

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s vývinovými poruchami učenia (VPU) a narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS) sú rovnaké ako pre ostatných žiakov nižšieho stredného vzdelávania. Vzdelávacie štandardy slúžia pre učiteľov, aby vedeli, kam majú smerovať svoje pedagogické pôsobenie. Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti a VPU. Preto nemôžu byť ustanovené štandardy pre vyučovací predmet ILI a RŠF. Učebné osnovy týchto predmetov sú rámcové a výkonový štandard ako aj kritériá hodnotenia sa posudzujú individuálne podľa schopností žiakov na základe odporúčaní špeciálneho pedagóga, prípadne logopéda. V organizácii celého vyučovacieho procesu sa riadime požiadavkami vychádzajúcimi zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s VPU a Vzdelávacieho programu pre žiakov s NKS.

Všeobecné zásady

V procese reedukácie vychádza špeciálny pedagóg z týchto postupných krokov:

1. Vstupná špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.
2. Stanovenie cieľov reedukácia a kompenzácie podľa výsledkov diagnostiky.

3. Odporúčaný obsah reedukácie a kompenzácie.

Základné princípy odbornej intervencie u žiakov so ŠVVP:

- reedukácia priamo vychádza z aktuálneho stavu konkrétneho žiaka so ŠVVP a reaguje naň
- reedukácia reaguje na učebné osnovy jednotlivých predmetov
- reedukácia integruje hovorenú a písanú reč
- reedukácia je realizovaná na „meta“ úrovni – rozvíja jazykové a kognitívne schopnosti,
- preventívna intervencia – zásada včasnej dispenzarizácie

Organizačné formy vyučovania zahŕňajú:

- vyučovanie v bežnej triede s individuálnym prístupom vychádzajúcim zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s VPU a NKS
- individuálne vyučovanie mimo triedy (individuálne alebo skupinové)
- reedukácia a kompenzácia vývinovej poruchy u špeciálneho pedagóga (individuálna alebo skupinová)
- vyučovanie v špeciálnej triede pre žiakov s VPU
- diferencované vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, implementácia prvkov terapie počas vyučovania

Využívanie pomôcok:

- didaktické (určené aj pre ostatných žiakov)
- kompenzačné – vyplývajúce z konkrétnej poruchy: tabuľky a prehľady (vzorcov, definícií, gramatiky, násobilky...), schémy, vzorové príklady; kalkulačka, počítadlo, čítacie okienko, násadka na pero pre dysgrafikov; CD nahrávky textov z učebníc; textový editor – dysgrafia a dysortografia; PC programy – DysCom, Terasoft, Didakta...a iné.

Reedukácia vývinových porúch učenia sa zameriava na:

- nácvik sluchovej percie, diferenciacie, pamäte; vnímania a reprodukcie rytmu,
- nácvik zrakového vnímania, diferenciacie, pamäte, analýzy a syntézy,
- nácvik orientácie v priestore, pravo-ľavej orientácie,
- nácvik techniky čítania a písania (prípravné metodiky: nácvik seriality, motoriky, grafomotoriky...),
- nácvik matematických schopností,
- rozvoj reči v jednotlivých rečových rovinách,
- budovanie efektívnych stratégií učenia (sémantické mapy, osnovy...).

Všeobecné výchovné a vzdelávacie stratégie pre vyučovanie

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho vývinovou poruchou učenia a narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením,
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby seberealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov,
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov,

- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi,
- zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka (ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách, pomalé tempo zapamätávania, motorický neklud, nedostatky vo vývine psychomotorických zručností, znížená miera koncentrácie a pozornosti, neadekvátne emocionálne reakcie, zvýšená unaviteľnosť, nerovnomerné výkony...)

Jednotlivé špecifiká sú uvedené v IVVP každého začleneného žiaka

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý mu bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- k práci so žiakom prizve školského logopéda a špeciálneho pedagóga,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so špeciálnym pedagógom a logopédom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne
- rešpektuje ďalšie podmienky podľa konkrétnych odporúčaní odborníkov.

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva učiteľ:

- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a myslieniu žiaka, v individuálnych prípadoch konzultuje rozsah učiva so špeciálnym pedagógom.
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,
- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- používa fonetické a sémantické kľúče (nápovede – začiatkové písmeno pojmu; slovo, ktoré mu významom pripomenie daný pojem),
- zväží, či je konkrétny žiak schopný zvládnuť prepis alebo diktovanie poznámok (či to vôbec po sebe prečíta, či sa z nich môže učiť, koľko toho vlastne stihne v rýchlym tempe, ktoré je na 2. stupni bežné),
- opis a prepis častejšie kontroluje preto, aby nedošlo k vzniku chýb vplyvom nesprávne prečítaného textu.

Ak písanie poznámok nespĺňa svoju funkciu, použije učiteľ náhradné riešenia:

- dieťa si zapíše nadpis a učiteľom zvýraznené **hlavné** body poznámok (učiteľ mu na tabuli označí, čo si má zapísať)
- učiteľ poskytne prefotené alebo ním samým vypracované poznámky (vopred pripravené, jednoduché, štruktúrované)
- využívať predtlačené poznámkové zošity, tzv. pomocníky (napr. Pomocník zo zemepisu...)

- využije podčiarkovanie v učebnici.
- umožní, aby školský špeciálny pedagóg a školský logopéd mohol pracovať na vyučovacej hodine individuálne so žiakom, paralelne s vyučujúcim učiteľom.

Pri vzdelávaní žiaka so ŠVVP je nevyhnutná úzka spolupráca školy a rodiny, vytvorenie atmosféry spoločnej zodpovednosti a ujasnenia cieľov i postupov vedúcich k ich dosiahnutiu. V priebehu nižšieho sekundárneho vzdelávania je potrebné pomôcť žiakovi so ŠVVP pri jeho profesionálnej orientácii a tým prispieť k jeho úspešnému sociálnemu začleneniu.

Špecifické metódy vyučovania:

- metóda individuálneho prístupu – individuálna práca
- metóda viacnásobného opakovania informácie a parafrázovanie (povedať inými slovami),
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie (inštrukčnými metódami, metastratégiami, plánom učenia, zvýraznením kľúčových pojmov a pod.),
- metóda multisenzoriálnej výučby,
- metóda algoritmickej analýzy obsahu vzdelávania (rozloženie obsahu celku alebo mentálnej, či učebnej operácie na menšie kroky, tzv. „rozkrokovanie“ postupu),
- metóda optimálneho kódovania (informácia napr. z hľadiska abstraktnej alebo komunikačnej zložitosti, je primeraná na dekódovanie pre dieťa, napr. zakódovanie pomocou poučky pozostávajúce z jednoduchých a známych slov)
- metóda spätnej väzby – sledovanie a hodnotenie úrovne premeny informácie na poznatok

Personálne zabezpečenie nižšieho sekundárneho vzdelávania

Všetci pedagogickí zamestnanci:

- preukazujú predmetné a edukačno-vedecké odborové spôsobilosti i praktické iniciačné odborové, t. j. učiteľské spôsobilosti, ktoré kvalitne a účinne uplatňujú pri výkone vyučovacích funkcií: v plánovaní výučby (najmä spôsobilosť projektovať ciele obsahového celku a vyučovacie hodiny), organizovať výučbu (najmä spôsobilosť motivovať, komunikovať hodnotové postoje, usmerňovať myšlienkové postupy žiakov, poskytovať im spätnú väzbu, udržiavať neformálnu disciplínu žiakov) a spôsobilosť vyhodnocovať výučbu (najmä spôsobilosť diagnostikovať úroveň vstupnej a výstupnej vzdelanosti, hodnotiť žiacke výkony a sociálne správanie sa, posudzovať vlastnú vyučovaciu činnosť),
- riadia svoj osobnostný a vzdelanostný rozvoj a celoživotné učenie sa v odbore, učiteľstva,
- sú schopní ako súčasť učiteľského zboru a celkovej učiacej sa a znalostnej organizácie
- školy spolupracovať a spoluutvárať vzájomne podporné pracovné prostredie pri operatívnom riešení pracovných problémov.

Odbornú pomoc žiakom a rodičom poskytujú:

- špeciálni pedagógovia,
- výchovná poradkyňa,
- kariérna poradkyňa

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- vytvárajú (svojimi manažérskymi spôsobilosťami) predpoklady pre kvalitne fungujúce a motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s klímou náročnej profesionality a s podporujúcim pracovným prostredím,

- vytvárajú podmienky pre svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu vzhľadom na ich osobný záujem a potreby školy.

ISCED 2 :

Rámcový učebný plán pre ZŠ Benkova 34, Nitra s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5	6	7	8	9	ŠVP spolu	ŠkVP spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	4	4	5	5	23	23
	prvý cudzí jazyk	4	3	3	3	3	15	16
	druhý cudzí jazyk		3	2	2	2	4	9
							42	48
Človek a príroda	fyzika		2	2	2	1	5	7
	chémia				2	2	4	4
	biológia	2	2	2	2	1	5	9
	environmentálna výchova	1	1	1			0	3
							14	23
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1	1	2	2	6	7
	regionálny dejepis		1	1			0	2
	geografia	2	2	1	1	1	5	7
	regionálna geografia			1	1		0	2
	občianska náuka	1	1	1	1	1	4	5
							15	23
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1	1	4	5
							4	5
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	5	5	19	22
	informatika	1	1	1	1	1	2	5
							21	27
	svet práce				1		1	1
	technika					1	1	1
							2	2
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1			3	3
	hudobná výchova	1	1	1			3	3
	výchova umením				1	1	1	2
							7	8
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10	10
							10	10
Povinné hodiny spolu							115	115
Voliteľné hodiny							31	31
Spolu školský vzdelávací program		26	30	29	32	29	146	146

Časová dotácia v jednotlivých predmetoch a ročníkoch je uvádzaná v súlade s rámcovými učebnými plánmi, t.j. pre všetky ročníky 5.-9. Obsah vyučovania predmetov je vypracovaný pre reformné ročníky. Pre 9. ročník bude aktuálne doplnený.

Predmety sa vyučujú v celých triedach okrem:

Ročník/ predmet	Anglický jazyk	Nemecký jazyk	Ruský jazyk	Informatika	Telesná výchova	Svet práce	Tech- nika	Etická a náboženská výchova	Tech- nická výchova
5.				Delenie v rámci triedy, V.C bez delenia	Delenie ch/d v rámci ročníka			Delenie v rámci ročníka	
6.	Delenie v rámci triedy, VI.C nedelená	Delenie v rámci ročníka, VI.C nedelená	Delenie na skupiny v rámci ročníka	Delenie v rámci triedy, VI.C,D bez delenia	Delenie ch/d v rámci ročníka			Delenie v rámci ročníka	
7.	Delenie v rámci triedy	Delenie v rámci triedy		Delenie v rámci triedy	Delenie ch/d v rámci ročníka			Delenie v rámci ročníka	
8.	Delenie v rámci triedy, VIII.B bez delenia	VIII.A,B, C delenie v rámci triedy, VIII. D bez delenia		Delenie v rámci triedy	Delenie ch/d v rámci ročníka	VIII.A, C,D delenie v rámci triedy, VIII.B bez delenia		Delenie v rámci ročníka	
9.	Delenie v rámci triedy	Delenie v rámci triedy		Delenie v rámci triedy	Delenie ch/d v rámci ročníka			Delenie v rámci ročníka	Delenie v rámci triedy

Rámcový učebný plán pre špeciálnu triedu s VPU 2. Stupeň

ISCED 2 :

Rámcový učebný plán pre ZŠ Benkova 34, Nitra s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5	6	7	8	9	ŠVP spolu	ŠkVP spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	4	4	5	5	23	23
	prvý cudzí jazyk	3	3	3	3	3	15	15
	druhý cudzí jazyk		1	1	1	1	4	4
	individ.logoped.intervencia	2	1	1	1	1	6	6
	rozvíjanie špecifických funkcií	1	1	1	1	1	5	5
		11	10	10	11	11	53	53
Človek a príroda	fyzika		2	2	2	1	5	7
	chémia				2	2	4	4
	biológia	2	2	2	2	1	5,5	9
	environmentálna výchova	1	1	1			0	2
		3	5	5	6	4	14,5	23
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1	1	2	2	6	7
	regionálny dejepis		1	1			0	2
	geografia	2	2	1	1	1	5	7
	regionálna geografia			1			0	1
	občianska náuka	1	1	1	1	1	4	5
		4	5	5	4	4	15	22
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1	1	4	5
		1	1	1	1	1	4	5
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	19	19
	informatika	1	1	1	1	1	2,5	5
		4	5	5	5	5	21,5	24
	svet práce				1		1	1
	technika					1	1	1
		0	0	0	1	1	2	2
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1			3	3
	hudobná výchova	1	1	1			3	3
	výchova umením				1	1	1	2
		2	2	2	1	1	7	8
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10	10
		2	2	2	2	2	10	10
Povinné hodiny spolu							127	127
Voliteľné hodiny							20	20
Spolu školský vzdelávací program		26	30	30	32	29	147	147

Časová dotácia v jednotlivých predmetoch a ročníkoch je uvádzaná v súlade s rámcovými učebnými plánmi ISCED2 a rámcovým učebným plánom pre špeciálne triedy pre žiakov s VPU v ZŠ.

Obsah vyučovania predmetov je vypracovaný pre všetky reformné ročníky 2. stupňa okrem predmetov Individuálna logopedická intervencia /ILI/ a Rozvíjanie špecifických funkcií/RŠF/. Pre obidva predmety je vypracovaný obsah vyučovania pre VI. ročník, ostatné ročníky budú aktuálne doplnené.

Všetky predmety sa vyučujú v celej triede okrem:

- Individuálnej logopedickej intervencie, ktorá sa delí na skupiny v rámci triedy,
- Etickej, náboženskej a telesnej a športovej výchovy, ktoré sa delia v rámci ročníka.